

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه شیخ بهائی
نیردوتی - نیراتسانی

مجله داخلی دانشگاه شیخ بهایی

فرهنگی - دانشجویی

شماره دوم - اردیبهشت ۱۳۹۲

جامع تسبیح بحالی

علمی

فرهنگی

مذهبی

ادبی

و...

دانشگاه است که امور کشور را اداره می‌کند و دانشگاه است که نسل آینده و حاضر را تربیت می‌کند.
امام خمینی (ره)

دانشگاه اسلامی، علم و ایمان، علم و معنویت و علم و اخلاق را باهم همراه می‌کند. علم را می‌آموزد و
جهت‌گیری علم را از اخلاق و ایمان می‌گیرد.
مقام معظم رهبری

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیام معاونت دانشجویی و فرهنگی.....	۲
شیخ بهایی نابغه دوران.....	۳
پیام وحی.....	۷
کلام معصوم.....	۸
بخش ادبی.....	۱۰
جرات بیشتر داشته باشیم.....	۱۳
اقتصاد مقاومتی.....	۱۵
کیمیای سعادت.....	۱۷
زنده رود.....	۱۸
گروه مهندسی شهرسازی.....	۱۹
انجمن علمی گروه مدیریت جهانگردی.....	۲۵
انجمن علمی مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات.....	۴۲
انجمن علمی مدیریت بازرگانی - صنعتی.....	۴۹

جامع شیخ بهایی

(مجله داخلی دانشگاه شیخ بهایی)

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

دکتر سید محمود خاتون آبادی؛
معاونت دانشجویی و فرهنگی

سردبیر: هادی ادریسی

صفحه آرایی: حسین توکل

طراحی جلد: فهیمه موسوی

سایر همکاران این شماره:

حجت الاسلام و المسلمین کاظمی،

خانم‌ها آزاده آرمان پناه و الناز مسائلی،

آقایان شهاب الدین ادیبی و غلامرضا رحیمی

مسئولیت مطالب هر بخش به عهده نگارنده آن می‌باشد.

پیام معاونت دانشجویی و فرهنگی

بسمه تعالی

با درود به روان پاک رهبر کبیر انقلاب و شهدای اسلام و شهدای هشت سال دفاع مقدس و سلام و درود به پیشگاه رهبر عظیم الشان جمهوری اسلامی ایران. اینک که در آستانه‌ی سالروز آزادی خرمشهر و یادواره شهدای گمنام می‌باشیم خدای را سپاسگزاریم که موفق به انتشار دومین شماره مجله جامع علمی، فرهنگی و دانشجویی دانشگاه شیخ بهایی شده‌ایم. دست‌اندرکاران این مجله بر خود لازم میدانند که از ریاست محترم دانشگاه آقای دکتر زعفرانی و همچنین کلیه اعضای محترم هیئت علمی و انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه که

با کمک‌های بی‌شائبه خود این مجله را یاری میرسانند سپاسگزاری نمایند.

بدیهی است، با توجه به نوپا بودن این مجله، انتقادهای و نواقصی بر آن وارد است که مسلماً با همکاری همه علاقمندان این نشریه بر طرف خواهد شد و قبلاً از هرگونه نظر یا انتقاد سازنده‌ای تشکر و سپاسگزاری می‌نمائیم. و تقاضا داریم نظرات خود را کتباً به دفتر مجله واقع در دفتر مدیریت امور فرهنگی ارسال فرمائید که مسلماً پس از بررسی در شماره‌های آتی لحاظ خواهد شد.

این مجله قرار است فعلاً بصورت فصل‌نامه و با تعدادی محدود که به دفتر هر گروه و انجمن ارسال می‌گردد منتشر شود و در سایت الکترونیک دانشگاه نیز برای استفاده همگان قرار گیرد.

باطلاع می‌رسانیم نام مجله بر گرفته از نام یکی از تألیفات شیخ بزرگوار، شیخ بهایی، یعنی کتاب جامع عباسی گرفته شده است و امید است به یاری خداوند به برکت این نام بتوانیم خدمتی در جهت گسترش علم و فرهنگ و ادب برداشته باشیم. در پایان لازم میدانند از همه همکاران اعضای هیئت علمی و انجمن‌های علمی درخواست شود که با ارسال مقالات مفید مستند، ما را یاری نمایند تا اکنون که این دانشگاه بعنوان یکی از دانشگاهها و مؤسسات غیرانتفاعی برتر انتخاب شده است به این رسالت ادامه دهد و بتواند گامهای مؤثری برای پیشبرد علم و اهداف مقدس جمهوری اسلامی بردارد.

من... التوفیق

سید محمود خاتون‌آبادی

معاون دانشجویی فرهنگی دانشگاه

عامل) بود- به روزگار شاه تهماسب صفوی و به دعوت او با خاندان خویش به ایران آمد و به پایتخت صفویان به قزوین رفته و شیخ‌الاسلام آن شهر شد.

تصویر ۱: شیخ بهایی

شیخ بهایی در محضر پدر دانش آموخت و در دانش‌های گوناگون، بویژه ریاضیات مهارت یافت. روزگاری با پدر خویش در هرات و مشهد زیست و دیر زمانی نیز به سیاحت رفت و در کتاب کشکول، از مطالعات خویش به هنگام سفر یاد می‌کند.

سرانجام، به ایران بازگشت و به جای پدر که وفات یافته بود ابتدا شیخ‌الاسلام قزوین شد و سپس همراه شاه عباس که به شیخ ارادتی خاص داشت هنگام انتقال پایتخت به اصفهان آمد و شیخ‌الاسلام پایتخت گردید و به مدت ۳۵ سال تا پایان عمر ملازم درگاه شاه عباس اول بود و نزد او تقرب بسیار داشت و شاه در همه کار با او مشورت می‌کرد (فلسفی ۱۳۵۲، ۱۳). صفویان چنان به او اعتقاد می‌ورزیدند که چون عمه شاه درگذشت، سرای او را به شیخ بهایی دادند تا هر روز، پنج نوبت برایش نماز گذارد (فلسفی ۱۳۵۲، ۲۰۴).

بنا به روایتی، شیخ بهایی را مبدع تهیه نان سنگک و حلوا شکری می‌دانند (روزنامه همشهری ۱۳۸۷، ۲۴).

شیخ بهایی در اصفهان با کسانی چون «محمدباقر داماد» معروف به «میرداماد» معاشرت داشت و به تألیف کتاب و تربیت شاگردانی همچون فیلسوف و عارف نامی تشیع، ملاصدرا و ملامحسن فیض کاشانی پرداخت. سرانجام، این یگانه نادر در سال ۱۰۳۰ هـ. ق. چشم از جهان فرو بست و او را در جوار امام هشتم در مشهد به خاک سپردند (کاسب ۱۳۷۶).

۲- شخصیت ادبی

شیخ بهایی آثار برجسته‌ای به نثر و نظم پدید آورده است که علاوه بر فارسی و عربی، شامل ترکی هم می‌شده است. وی در غزل به شیوه‌ی فخرالدین عراقی و حافظ، در رباعی با نظر به ابو سعید ابوالخیر و خواجه عبدالله انصاری و در مثنوی به شیوه‌ی مولوی شعر سروده است. ویژگی مشترک اشعار شیخ بهایی، میل شدید به زهد و تصوف و عرفان است. کتاب کشکول بهترین منبع گردآوری اشعار شیخ بهایی است (کاسب ۱۳۷۶).

۳- ریاضیات

کلیه طرح‌های شهرسازی و معماری شیخ بهایی، تلفیقی از علوم هیئت و نجوم و فیزیک و شیمی و ریاضی است. از جمله مهمترین کشفیات وی در زمینه علم ریاضیات، عدد 2^{10} است که شیخ آن را "ام‌الاعداد" نامیده است؛ این عدد در علوم کامپیوتر امروز "بایت" خوانده می‌شود و مبنای محاسبات رایانه‌ای است (حقیقت ۱۳۶۸).

شیخ بهایی، نابغه دوران

مرتضی جعفری فشارکی^۱
کبریا صداقت رستمی^۲

چکیده

شیخ بهایی پدیده‌ای بود ارزشمند در دنیای معماری و شهرسازی ایران که شهرهای ما بسیاری از عناصر ارزشمند تاریخی و اصول صحیح شهرسازی خویش را مرهون زحمات و خدمات این بزرگ مرد هستند. سوم اردیبهشت ماه به پاس خدمات این معمار و شهرساز بزرگ، روز شیخ بهایی و روز معمار نامیده شده است.

در این مقاله تلاش گردیده تا با شیوه‌ی توصیفی، مختصری از زندگی‌نامه‌ی شیخ بهایی و خدمات وی در زمینه‌های مختلف و بصورت ویژه کارهای او در زمینه‌ی شهرسازی اصفهان بیان گردد. هدف اصلی، بیان کلیاتی در مورد شیخ بهایی جهت ایجاد شناختی از این شخصیت و معرفی ویژگی‌های خاص کارهای وی می‌باشد.

نتیجه آنکه شیخ بهایی در زمینه‌های مختلف تبحر خاصی داشت که عبارتند از: ادبیات، ریاضی، عرفان و... که مهمترین آن معماری و شهرسازی بوده که نمونه بارز و موفق آن را می‌توان در شهر اصفهان مشاهده نمود؛ مواردی مانند خیابان چهارباغ، میدان نقش جهان، تعیین مسیر مادی‌ها، حمام شیخ بهایی و از این قبیل موارد.

۱- مقدمه

در کشور عزیزمان، سوم اردیبهشت را به نام شیخ بهایی نامگذاری نموده و این روز را روز معمار نام نهاده‌اند؛ لیکن یونسکو نیز به شکرانه‌ی خدمات وی به علم ستاره‌شناسی، سال ۲۰۰۹ میلادی را به نام او سال "نجوم و شیخ بهایی" نامگذاری کرده است (روزنامه همشهری ۱۳۸۷، ۱۶).

به پاس خدمات این دانشمند بزرگ، عارف و حکیم فرهیخته که در دانش‌های فلسفه، منطق، هیئت و ریاضیات تبحر داشته و حدود ۹۵ کتاب و رساله از او در سیاست، حدیث، ریاضی، اخلاق، نجوم، عرفان و فقه، مهندسی معماری و شهرسازی، هنر، فیزیک و شیمی بر جای مانده است؛ در این مقاله شمه‌ای از خدمات ارزنده وی معرفی می‌گردند.

زندگی‌نامه شیخ بهایی

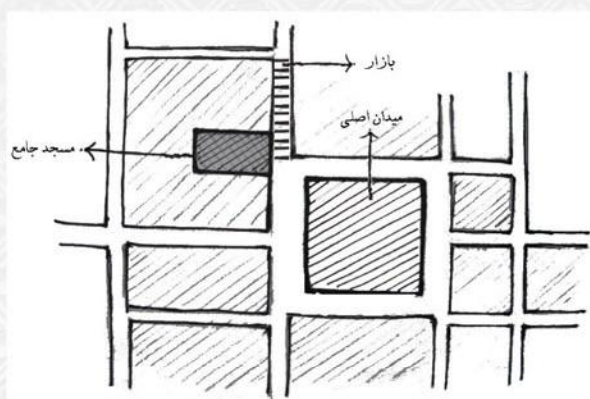
بهاءالدین محمدبن عزالدین حسین عاملی شیخ بهایی در سال ۹۵۳ هـ. ق. در بعلبک لبنان ولادت یافت و خردسال بود که به همراه پدرش شیخ عزالدین - که از دانشمندان دینی (جبل

۱- کارشناسی ارشد معماری، عضو هیئت علمی گروه شهرسازی دانشگاه شیخ بهایی بهارستان

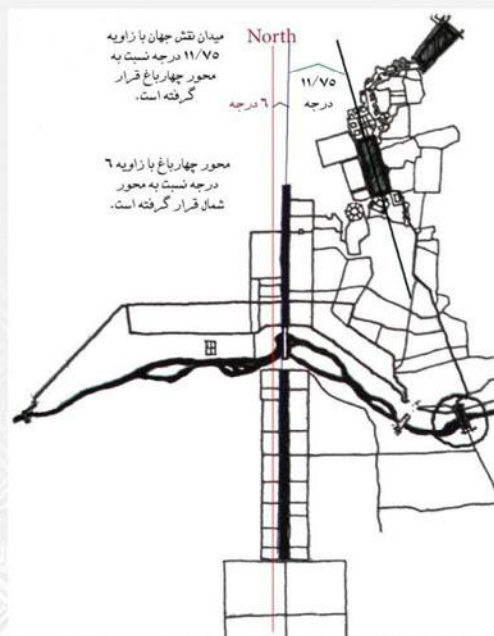
۲- کارشناسی ارشد شهرسازی، گرایش برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای، عضو هیئت علمی گروه شهرسازی دانشگاه شیخ بهایی بهارستان

✓ شهر نجف‌آباد

- طراحی و فکر ایجاد شهر نجف‌آباد و حصار قدیمی این شهر؛
- طرح شهر نجف‌آباد با الگوی شطرنجی که نسبت به محور شمال و جنوب و به طریقی قرار گرفته که در هنگام ظهر هیچگونه سایه‌ای در گذرهای قبلی (رو به قبله) دیده نمی‌شود و مردم وقت نماز را تشخیص می‌دهند؛
- طراحی قنات زرین کمر به طول ۵۴ کیلومتر (حقیقت ۱۳۶۸، ۱۳۵۳).

تصویر ۳: طرح شهر نجف‌آباد

تصویر ۲: زاویه قرارگیری محور چهارباغ و میدان نقش

۴- خدمات علمی و عمرانی

در این بخش، مهمترین خدمات شیخ‌بهایی در رونق بخشیدن به شهر اصفهان و در شهر نجف‌آباد به اختصار بیان می‌گردد.

✓ شهر اصفهان

- تهیه نقشه‌ی شهر جدید در پیوند با شهر قدیم؛
- ساخت مسجد جامع عباسی (مسجد امام) و تعیین سمت قبله این مسجد و نصب شاخص آفتابی در ضلع جنوب غربی حیاط مرکزی مسجد؛
- ساخت حمام شیخ‌بهایی که به طور مستمر شمعی در زیر آن می‌سوخت؛
- تقسیم آب زاینده‌رود در طول بیش از ۳۰۰ کیلومتر که نزدیک به ۱۴۵ مادی از آن منشعب می‌شده و زمین‌های حوزه آبریز این رودخانه که تقریباً به وسعت استان اصفهان فعلی بوده است؛
- شکل‌گیری ترکیب میدان اصلی شهر (نقش جهان) با چرخش محور طولی نسبت به محور چهارباغ که با زاویه ۱۱/۷۵ درجه قرار گرفته و محور چهارباغ با محور شمالی- جنوبی شهر ۶ درجه زاویه می‌سازد و این عمل باعث شده که جهت‌گیری عمده‌ی منازل مسکونی میل به جنوب شرقی داشته باشد و از نظر اقلیمی بهترین جهت را داراست.

کتاب اصفهان

اوج گرفتن حیات عقلی شیعی در دوران صفوی که ملازم با تجمع متفکران و اندیشمندان شیعه در مراکز عمده‌ی آن روزگار، بویژه اصفهان و تبادل آرا و افکار آنها گردید، ظهور مکتبی را در زمینه‌ی حکمت و فلسفه شیعه به سرکردگی میرداماد و شیخ‌بهایی به‌همراه داشت که به نام «مکتب الهی اصفهان» خوانده می‌شود. بارزترین مباحث مطرح شده در قالب مکتب اصفهان عبارتند از:

بحث زمان، حدوث، عالم مثال یا برزخ و همراه با آن، معرفت‌شناسی جدید که در نزد شخصیت‌های فلسفی و علمی و فقهی و در نزد ملاصدرا انقلاب در فلسفه‌ی وجود، تأکید بر خیال خلاق، مفهوم حرکت جوهری یا توجه به استحاله‌ها و تغییرات و نوعی حکمت تاریخی مبتنی بر «ساحت» دوگانه‌ی نور یا حقیقت محمدیه را شامل می‌شود.

در شهرسازی مکتب اصفهان، دو روش طراحی اندامیک (ارگانیک) و خردگرا (راسیونل) در هم می‌آمیزد. مبانی اساسی مکتب اصفهان اینگونه است: شهر در توافق با محیط پیرامونی خویش است و در منطقه تعریف می‌شود یعنی ایجاد مجموعه-های شهری جدید در کنار شهر کهن. در مکتب اصفهان، نه مقیاس انسانی بلکه فضای انسانی مطرح می‌شود. مقیاس‌ها، اندازه‌ها، احجام، گشودگی‌ها و... بر آن می‌شود تا بیانگر فضا باشد (حبیبی ۱۳۸۳، ۹۵).

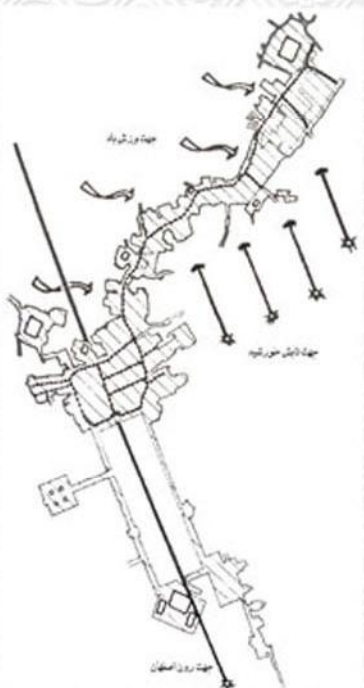

اصول مکتب اصفهان

اصول مکتب اصفهان عبارتند از: سلسله مراتب، وحدت، کثرت، تمرکز، عدم تمرکز، تجمع، تباین، اتصال، توازن، تناسب، تداوم، قلمرو، سادگی، پیچیدگی، ترکیب، استقرار، زمان و ایجاز (حبیبی ۱۳۸۳، ۱۰۴-۱۰۷). در مکتب اصفهان، علاوه بر اجزا و عناصر کالبدی که محیط مصنوع را شکل می‌دهند، مؤلفه‌های مادی و معنوی دخالت می‌کنند. مؤلفه‌های مادی، ارتباط پدیده-ی مصنوع را با عوامل عالم ماده و عالم مثال می‌سازند. عالم مثال، عالمی بین عالم مادیات و عالم عقول محض است. اگر عضو ادراکی عالم جسم، حس باشد و عالم عقول، عقل، عضو ادراکی عالم مثال، خیال است و آن را اقلیم هشتم نامیده‌اند. در واقع، نظم‌های آب و هوا که مظهر عالم مثال هستند و نظم‌های خاک و گیاه که مظهر عالم ماده‌اند، شهر را شکل داده‌اند و معانی را حاضر می‌کنند که از محدوده‌ی عالم خاکی فراتر رفته و بر عالم ملکوت دلالت می‌کنند. با بکارگیری این نظم‌ها در شکل‌دهی به فضای شهری و در تعامل انسان با این محیط است که لایه‌های معنایی عمیقی در پس شکل ظاهری نمود می‌یابد. در ادامه، هر یک از این نظم‌ها به اختصار توضیح داده می‌شود:

نظم هوا:

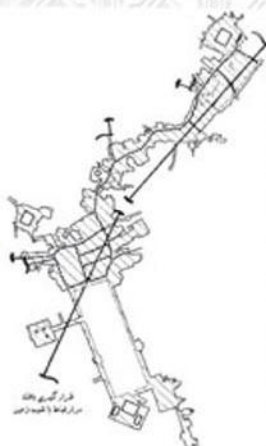
عبارتست از جریان‌های هوایی که به صورت مطبوع یا مزاحم، حیات شهر را تحت تأثیر قرار می‌دهند. هماهنگی با نظم هوا بویژه در اقلیم‌های گرم و خشک به مفهوم هماهنگی محیط مصنوع با جریانهای مطبوع و محافظت آن از جریانهای مزاحم

تصویر ۴: نظم هوا

نظم خاک:

یعنی زمین که مکان قرارگیری شهر است، با همه-ی خصوصیات نشیب و فرازی‌اش و هماهنگی از نظر رنگ و شکل ظاهری فضاهای ساخته شده با زمین اطراف. همچنین، صنایع دستی مثل سفالگری و کاشی‌کاری که خود بیانگر هماهنگی و پیوند مردم و فرهنگ آنها با بستر طبیعی و

تصویر ۶: نظم خاک

هوایی است. یعنی ایجاد هوای مطبوع به تعبیری بهشت گونه در محیط مصنوع. نظم هوا در ضمن در آموزه‌های مکتب الهی اصفهان می‌تواند اسباب دخول به عالم مثال گردد. نظم هوا نقش مهمی در جهت‌یابی شالوده‌ی جدید شهر (تغییر مرکز شهر از میدان کهنه به میدان نقش جهان) و ایجاد بافتی منظم در جهت «رون» اصفهان داشته است. شیخ‌بهای برای اعداد و حروف نیز نقش تمثیلی قائل است. در واقع، به نظر وی از طریق حروف و اعداد می‌توان به عالم مثال راه یافت (اهری ۱۳۷۸).

نظم آب:

به معنی حضور آب به صورت طبیعی یا در مسیرهای انسان-ساخت در محیط‌های مصنوع است. رودخانه‌ی زاینده‌رود و مادی‌های منشعب از آن و حرکت ۵ مادی در شمال و ۵ مادی در جنوب زاینده‌رود به درون شهر و جویبارهای منشعب از بین مادی‌ها در فضاهای مختلف شهری و معماری و به دو شکل آب جاری و مانا که حضور آب جاری تمثیل نهرهای جاری در ملکوت و حضور آب مانا، ایجاد آینه‌ای است که مطابق با آموزه‌های مکتب الهی اصفهان دروازه‌ی ورود به عالم مثال است.

تصویر ۵: نظم آب (رودخانه زاینده‌رود و مادی‌های منشعب از آن)

مطالعات انجام شده، می‌توان گفت از آنجایی که شیخ‌بهایی به علوم بسیاری مانند عرفان، فقه، ریاضیات، نجوم و... تسلط

داشته است، بناها و آثاری که از وی بجای مانده ماندگار شده و هرگز از اذهان پاک نخواهد شد.

اگر میدان نقش جهان در اصفهان در نوع خود خاص به حساب می‌آید، اگر نحوه تقسیم آب از رودخانه زاینده‌رود توسط مادی‌ها در زمان خود منحصر بفرد به نظر می‌رسید و اگر قدرت وی در نشان دادن زمان ظهر یا جهت قبله در مکانهای مختلف یگانه بود، همه و همه بدان علت است که وی بر علوم مختلف تسلط داشته و از هوش و درایت خاصی برخوردار بوده است.

۷- منابع

- (۱) اهری، زهرا. ۱۳۷۸. عالم مثال و بیان فضایی آن در مکتب شهرسازی اصفهان. مجموعه مقالات دومین کنگره تاریخ معماری و شهرسازی ایران. جلد اول. تهران: انتشارات سازمان میراث فرهنگی.
- (۲) اهری، زهرا. ۱۳۸۵. مکتب اصفهان در شهرسازی. تهران: انتشارات فرهنگستان هنر.
- (۳) حبیبی، محسن. ۱۳۸۳. از شار تا شهر. چاپ پنجم. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- (۴) حقیقت، عبدالرفیع. ۱۳۶۸. تاریخ نهضت‌های فکری ایرانیان. جلد چهارم. تهران.
- (۵) روزنامه همشهری. ۱۳۸۷. دسترسی در ۲۱ مهر ۱۳۸۷.
- (۶) کاسب، عزیزالله. ۱۳۷۶. کشکول شیخ‌بهایی. تهران: انتشارات گلی.
- (۷) فلسفی نصرالله. ۱۳۵۲. زندگی شاه عباس اول. جلد اول. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

خاک شهر است تداعی نظم خاک می‌باشد.

• نظم گیاه:

به معنی طبیعت پیرامون است و هماهنگی با آن به صورت صوری، ساختار شکلی و مفهومی است. نظم گیاه علاوه بر نمود گسترده در شهر، در مقیاسهای کوچک نیز خود را در همه می‌نمایاند مثلاً در باغچه، کاشی بدنه مسجد یا حمام و...

تصویر ۷: نظم گیاه در کاشی

تصویر ۸: نظم گیاه در شهر

• نظم مقدس:

به مفهوم هماهنگی محیط مصنوع و محیط انسان ساخت با باورهای اعتقادی است. تعدد مساجد و امامزاده‌ها و مقابر (تخت پولاد) نشاندهنده تسلط معنوی و مقدس شمردن آن در شهر است. بارزترین نمود آن چرخش مسجد امام اصفهان در میدان نقش جهان به سمت قبله است که جهت عمومی شالوده‌ی میدان را که رو به سوی «رون» اصفهان دارد نقض کرده است.

نتیجه‌گیری

در این مقاله، تنها شمه‌ای از کارهای شیخ‌بهایی بیان گردید که توضیح هر یک از آنها بسیار وسیع خواهد بود ولی براساس

پیام وحی

وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئاً وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ^۱

در ادامه استفاده از سخن ماورائی و کتاب مُنَزَل محمدی (ص) در مورد مسئله مهم و قابل توجه **هوای نفس** در قسمت پیشین به مطالبی اشاره گردید، در این بخش آنچه را قابل توجه قرار می‌دهیم این است که به جرئت و با پشتوانه استدلال عقلی و تجربی می‌توان گفت که تنها و تنها چیزی که بشریت تک بعدی و حتی بشریت معتقد به بُعد دوم عالم هردو را به تباهی سرسخت می‌کشاند در محتوا و کاربرد همین کلمه خلاصه می‌گردد، بنابراین باید به صورت جدی برای توقف و حتی نابودی این نا آشنای بدخیم در فرد و اپیدمی آن در جوامع بشری همه اندیشه‌ها و تلاش‌ها به کار گرفته شود، البته در درمان باید آغاز آن از خود و به موازات، توصیه آن به سایر افراد در جوامع است، هر چند کمون‌گراها برای اصلاح جامعه فرد را دست کم ملاک اصلی ندانسته بلکه اصالت را به جامعه می‌دهند و در راه رسیدن - به خیال خود - به سعادت که نیل به جامعه بی‌طبقه است حتی اهمیت فدا شدن فرد را بدیهی و گاهی آن را ضروری می‌دانند - درحالی که از دیدگاه دین مبین اسلام فرد و جامعه هر کدام جایگاه خود را دارند - چگونه می‌توان از این اصل غافل شد که سلول‌های جامعه، فرد فرد انسان‌ها هستند و اصلاح جامعه از طریق اصلاح تک افراد است، و اگر بنا باشد در پیکر فیزیکی یک فرد، سلول یا سلول‌هایی مورد هجوم و حتی به هر قیمت ممکن نابود گردند این چیزی نیست که از دیدگاه متخصصین به راحتی مجاز شمرده شود و این ضرورت نابودی جز برای سلول‌های بدخیم - که آن نیز در حقیقت جزو آشنای بدن نیست - نمی‌باشد، بلکه این یک مهاجم است که همانند یک ویروس - که گاهی با نام آشنا به سیستمی وارد شده و با اکتیو کردن آن کل سیستم حتی گاهی از جهت سخت افزاری فدا می‌شود - بدنه جوامع را هدف گرفته است، و این فدیّه برای سلامت جامعه، بدن و یا یک سیستم پشتوانه منطقی دارد، و در جهت رشد بشریت اگر بنا باشد که فردی فدا و یا قلنطینه شود تنها فردی است که سلول‌های این تومور بدخیم، روان‌آورا فراگرفته و قابل درمان نیست، حال اگر افراد این جامعه مورد هجوم توموری روانی - که در شرع مقدس از آن به **هوای نفس** تعبیر می‌کنند - قرار

^۱ - آیه ۲۱۶، سوره بقره.

گیرند و کم کم در جامعه این حالت غالب شده و شیوع پیدا کند نه دنیاخواهان و نه آخرت خواهان به سعادت نمی‌رسند، البته جوامع با کنترل نسبی آن ممکن است به دنیایی مدرن و تکنولوژی آسان کننده زندگی رسیده یا برسند، ولی به آرامش و راحتی که از همه چیز برای انسان ارزشمندتر است البته دست نخواهند یافت همان گونه که امروز اثرات اپیدمی اضطراب و دلهره از حال و آینده بشریت را در همین رابطه به خوبی مشاهده کرده و یا مکررمی شنویم، **آلبرت انیشتین گفت: من نمی‌دانم انسان‌ها با چه اسلحه‌ای در جنگ جهانی سوم با یک دیگر خواهند جنگید اما در جنگ جهانی چهارم سلاح آنها سنگ و چوب و چماق خواهد بود**^۲، حال آیا این نتیجه خودخواهی و **هوای نفس** در بشریت نیست؟ لذا حضرت حقتعالی فرمود: **تباهی در خشکی و دریا به وسیله دست آورد بشری** - که گویا تکنولوژی رها و منهای جهت‌دهی آن در سعادت همه بشریت است - **ظهور و رواج خواهد یافت تا کیفر پاره‌ای از عملکردشان را به آنان بچشاند شاید که از این مسیر باز گردند!**^۳ و بعید به نظر نمی‌رسد که آن تلخی که بشریت از عمل کردش باید در همین دنیا بچشد قرار گرفتن تکنولوژی با ارزش و پر ظرفیت در دست افراد بی ظرفیت است و تاوان سخت این قطار ترمز بریده فراری را که خود ساخته آنان - بدون اجازه از عقل و منطق - است با برخورد آن به ناکجا آباد باید بپردازند، و همین است که هم در کتاب الهی وهم در روایات معصومین - سلام الله علیهم اجمعین - به نام‌ها و طرق مختلف این بیماری روانی - هر چند ممکن است در دانش روانشناسی روز بیماری تلقی نگردد - مورد توجه و هشدار قرار گرفته است، در اینجا به یک تعبیر تعجب آور در روایات - که برای اهل ظاهر قابل حل نیست - در این مورد اشاره می‌کنیم:

گهگاه نقل روایاتی می‌شود که در آن توصیه به مشورت نکردن با زن است، و گاهی نیز توصیه به مشاوره بازن و عمل برضد آن است، بعضی با طرح این گونه روایات از شریعت مقدسه اسلام^۴ به نظر خود نکته گرفته‌اند ولی اهل نظر با درایت و تیز بینی، منظور از زن در این موارد را جنس مؤنث انسانی ندانسته بلکه کنایه از همان نفس و دل خواه آن دانسته‌اند، یعنی در مواردی که شک و تردید در انجام کاری باشد در برخی روایات آمده که

^۲ - نک: www.Bitrin.com

^۳ - **ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ**: آیه ۴۱، سوره روم.

^۴ - البته بررسی صحت و سقم این روایات جای خود دارد.

منظور از زن در عبارت «از زن بتر» و هم در مصرع بعدی همان بیت می‌تواند همان جنس مؤنث انسان دو بعدی باشد که هوای نفس بُعدی از ابعاد غیراکتیو اوست که همه تباهی‌های بشری در فعال کردن آن قابل توجیه است.

حال بیان این مطالب در این دو قسمت پیام وحی، درحالی است که این واژه دینی (هوای نفس) را هنوز توضیح نداده و در آزمایشگاه خرد تشریح نکرده‌ایم تا در ذات و درون خود به مضل بودن آن به وضوح اعتراف کنیم، در اینجا تنها در این زمینه به آیه شریفه‌ای اشاره کردیم که در آن بدون تصریح به این واژه، معنا و مفهوم آن مورد اشاره قرار گرفته است که: **چه بسیار چیزهایی که از نظر شما دوست داشتنی است - و حتی گاهی انسان سعادت خود را در آن می‌بیند - درحالی‌که در عالم واقعیت دقیقاً حرکت به سمت آن درجهت خلاف سعادت است، و چه بسا از چیزی تنفر دارید - و در کاربرد، آن را متضاد با رسیدن خود به سعادت می‌پندارید - درحالی که انجام آن به نفع شما و درجهت سعادت شماست، و خدا آن را می‌داند ولی شما - که تحت تأثیر این احساس خطرناک قرار گرفته اید - نمی‌دانید.**

کلام معصوم (ع)

در ارائه پیشین، سخن در مورد موضوع عقل با استفاده از بیانات پیامبر جاودانه الهی جناب خاتم انبیاء - صلی الله علیه و آله وسلم - آغاز گردید و در یکی از سخنان نورانی آن حضرت توضیحاتی در زمینه اهمیت به کارگیری آن بیان شد، در ادامه جنابش می‌فرماید:

وَلِكُلِّ تاجِرٍ بِضَاعَةٌ وَبِضَاعَةُ الْمُجْتَهِدِينَ الْعَقْلُ وَلِكُلِّ خَرَابٍ عِمَارَةٌ وَعِمَارَةُ الْآخِرَةِ الْعَقْلُ وَلِكُلِّ سَفَرٍ فُسْطَاطٌ يُلْجَأُونَ إِلَيْهِ وَفُسْطَاطُ الْمُسْلِمِينَ الْعَقْلُ.^۳

هر تاجری نیازمند سرمایه است «بدیهی است که کوچکترین کسب نیازمند سرمایه مناسب خود است» ولی سرمایه تلاشگران در این جهان همان خرد است، و هر خرابی و ویرانی نیازمند تعمیر و آباد کردن است و آنچه خانه آخرت و حیات جاودانه بشری را آباد گرداند همان عقل است، و مسافر و

باید مراجعه به نفس نمود هرچه او می‌خواهد خلاف آن انجام گردد، حال شاید تعبیر به زن به جای نفس از جهت شدت میل مردان به زنان است تاجایی که گفته می‌شود در زنان هنر دردست گرفتن زمام عاقلان وجود دارد، گرچه نیز گفته شده که زنان بیشتر از نادانان فریب می‌خورند تا دانایان!، نقل شده از ناپلئون بناپارت که سیاهی دشمن در من لرزه ایجاد نکرد ولی جمال زنی پای مرا لرزاند^۱، بنابراین در این تشبیه نیز اهانتی به مخلوق مؤنث الهی نیست، و سالها است که ما شاهد راه‌یابی خانم‌های دارای صلاحیت نمایندگی به مرکز مشاوره نظام اسلامی هستیم، و از نظرات و مدیریت آنان در اداره نهادهای مختلف استفاده می‌شود، حال این تیزبینی و درایت در تفسیر حدیث در کلام مولوی بخوبی مشاهده می‌شود:

انبیا گفتند با عقل سلیم
گفت گر کودک درآید یا زنی

کو ندارد عقل و رای روشنی؟
گفت با او مشورت کن و آنچه گفت
تو خلاف آن کن و در راه افت
نفس خود را زن شناس، از زن بتر
ز آن که زن جزوی است نفست کل شر
مشورت با نفس خود گر می‌کنی

هرچه گوید، کن خلاف آن دئی
من زمکر نفس دیدم چیزها
کو برد از سحر خود تمییزها
وعده ها بدهد تو را تازه به دست
که هزاران بار آنها را شکست
عمر اگر صدسال خود مهلت دهد
اوت هر روزی بهانه نو دهد^۲

در اینجا لازم است در مورد بیت چهارم - که نفس را از زن بدتر می‌داند و به ذهن می‌رسد که جنس مؤنث انسانی در کلام مولوی، بد معرفی شده است ولی هوای نفس از آن بدتر است - توضیحی داده شود، و آن اینکه با دقت بدینجا می‌رسیم که زن به عنوان انسان، بُعدی از آن نفس و هوای اوست که اگر دنبال کند به ویژه از طریق فریب نادانان که اشاره شد به شقاوت می‌رسد ولی هوای نفس هراسان به کلی شر است و دنباله روی از آن به شقاوت و بدبختی منتهی می‌گردد، بنابراین

۱ - این گفته تنها یک نقل قول است و نگارنده با جستجوی زیاد هنوز مستندی برای این سخن نیافتم.

۲ - مولوی، مثنوی، چاپ ششم، نشر روزنه، دفتر دوم، ص ۲۵۶.

۳ - الحیاء، ج ۱، ص ۴۳، به نقل از تحف العقول.

سفرکنندگان را نیاز به پناهگاه، خیمه، خرگاه و مأمن است و پناهگاه - سلوک و سفر معنوی - اهل اسلام عقل است.

در توضیح قسمت اول باید گفت که سرمایه چیزی است که به کار گرفته شده و مصرف می‌گردد تا تجارت انجام گیرد، ولی عقل هرگاه به کار گرفته شود مصرف نشده بلکه رشد می‌یابد، پس باید عقل به عنوان ابزار گرفته شود و نه سرمایه، ولی شاید نکته در این که آن جناب خرد را برای تلاشگران در جهت سعادت به عنوان سرمایه بیان فرموده این باشد که اگر تمام سرمایه‌ها و تلاشهای بشری چه فردی و چه اجتماعی در راه رسیدن به سعادت، بدون استفاده از **عقل** به کار گرفته شود همه سعی و سرمایه فنا گردد و سود و بازدهی نخواهد داشت ولی اگر همراه با زاد و توشه و سرمایه، **خرد** نیز به کار گرفته شود تجارتی خواهد شد که قطعا یک پارچه سود تضمین شده دارد، و نه این که از اصل داشته کم نمی‌گردد بلکه افزوده نیز خواهد شد، در اینجا به داستانی و بهتر است بگوییم به تمثیلی اشاره می‌شود^۱ و آن این که تاجری به پسر خود که همواره در تجارت همراه او بود سرمایه‌ای داد و خواست او را مستقل کند و به او آموخت که در مسیر سفر به اولین روستا یا شهری که رسیدی در مورد کمبود جنس یا اجناس آنان جستجو کن و آنگاه به راه خود ادامه بده، اگر در محل دیگری مایحتاج آنان را یافتی خریداری کن و برگرد و با اضافه کردن سود، آن را بفروش برسان، تاجرزاده به راه افتاده به روستایی رسید که کمبود آنان بوق حمام بود^۲ و ادامه داد تا به جایی رسید که این ابزار فراوان بود همه سرمایه را بوق حمام خرید و برگشت به روستای قبلی، یک روستا بود و یک حمام، حمامی آمد یک بوغ مورد نیاز را خرید و باقی مانده در دست تاجر همگی زیان گردید، دقیقاً بشریت تا از خرد کمک نگیرد همه تلاش او نتیجه‌ای جز بوق حمام که سمبل زیان است چیز دیگری نیست، آلبرت اینشتین گفت: **اگر فعالیت مغز انسانها در طول عمرشان یک میلیون فعالیت دستگاه گوارششان بود اکنون کره زمین تعریف دیگری داشت.**^۳

در ادامه حدیث می‌فرماید: هر خانه‌ای که ویران است نیازمند آبادانی است ولی عمارت و ساختمان آسایشگاه جاودانه که از

آن به آخرت تعبیر شده به کمک خرد است، وجه نکته بسیار با اهمیتی در اینجا نهفته است که تمام مناسک و احکام شریعت مقدسه اسلامی اگر به کار گرفته شود تا وقتی که زیربنا **خرد** نباشد حیات جاودانه بشری را نخواهد ساخت، بدیهی است که ساخت حیات دنیوی نیز چنین است، و رمز اینکه چرا در جوامع اسلامی، دین آن گونه که وعده داده شده جواب وافی نمی‌دهد در همین است که در غالب، انتخاب و به کارگیری براساس عقل بویژه عقل عملی نیست^۴ و در نتیجه کوشش‌ها پشتوانه

دینی و عقلی لازم را در بسیاری از جوامع دینی ندارد.

و بالأخره حضرتش می‌فرماید: که مسافر در مسیر، نیازمند جایگاهی امن برای استراحت است و این جایگاه **عقل** است، و عجیب است که در این حدیث، **خرد** هم سرمایه رسیدن به هدف که سعادت جاودانه است معرفی شده و هم در طول این سفر مشکل، ابزار آسایش و آرامش همان **خرد** است که از خطرهای راه و لغزشگاهها نجات می‌بخشد، حال روشن‌تر می‌شود که چرا **عقل** قوی‌ترین تالو نورالهی است.

طاعت بی فکر و بی یاد حضور

مرده باشد، جای آن گور است گور

حرف بی معنی، درخت بی ثمر

ابر بی باران و بحر بی گهر

طاعت بی فکر می‌دان ای جناب

آن سخن‌هایی که گوید مرد خواب

نی از آن‌ها مهر می‌خیزد نه کین

نی به دنیا نفع می‌بخشد نه دین

ای برادر دل بود خواب هوس

هست فکر و یاد تو بانگ جرس

ای دلت خوابیده، شد وقت سحر

مرغ فکرت را برافشان بال و پر

این دل خوابیده را بیدار کن

وقت کارت رفت، فکر کار کن^۵

^۱ - تمثیل ممکن است واقعیتهایی نداشته ولی برای بیان واضح و روشن مطلبی مهم به کار گرفته می‌شود.

^۲ - گویا در گذشته که یک حمام در روستا بود و در شرایط خاصی آماده می‌شد مسئول حمام با نواختن بوق آماده شدن حمام را به مردم اطلاع می‌داده است.

^۳ - نک: www.gomalatziba.bloasorne.com.

^۴ - عقل عملی بُعدی از خرد است که باید با و نباید‌ها را به انسان می‌نماید.

^۵ - نک: سایت azha.ir، به نقل از: نراقی، احمد، مثنوی طاق‌دیس.

مثنوی درمانی

نقطه ی پرگار، من یا او

می بینی تحویل گرفتن ها و تعظیم کردن ها چه به روزگار آدم می آورد؟ بجا و بی جایش را کار نداریم، خیلی از ما آدم ها ظرفیت مدح بجا را هم نداریم، غرور و عجب و کبر است که بعد از یک تعریف، به طرفمان سرازیر می شود، بعضی هایمان هم انتظار داریم به خاطر کار نکرده، تعریف و تمجید شویم که دیگر...

«لَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يَحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبْنَهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ»^{۱۰}

البته گمان مبر کسانی که بدان چه کرده اند شادمانی می کنند و دوست دارند به آن چه نکرده اند مورد ستایش قرار گیرند، قطعاً گمان مبر که برای آنان نجاتی از عذاب است [که] عذابی دردناک خواهند داشت.

می بینی چقدر دنیای من و تو کوچک است!

عزیزترین ها وقتی کوچک ترین ایرادی از ما می گیرند دلمان پر از کینه می شود و اگر بیچاره آن قدرها هم پیش مان عزیز نباشد که دیگر هیچ! نه تنها بغض او را به دل می گیریم بلکه به دنبال فرصتی هستیم که هر طور شده تلافی اش را سرش در بیاوریم، یک جایی خیطش کنیم، آبرویش را ببریم، اشتباهش را به رخش بکشیم، با زبان به او نیش بزنیم و خدا نکند که تاج و تخت فرعون هم گیرمان بیاید و پشت میزی بنشینیم. زورمان به هیچ کدام از این ها هم که نرسد پرونده سازی های ذهنی، جدال و عقده ی درونی...

ای وای! و از طرفی بدترین ها اگر زبان به ستایش و تحسین ما باز کنند چه زود از خود بی خود می شویم، دشمنی هایش را از یاد می بریم.

راستی چه آدم خوب و با انصافی بود و ما نمی دانستیم؟!

او چو بیند خلق را سرمست خویش

از تکبر می رود از دست خویش^{۱۶}

تمام معامله های ما با اطرافیانمان همین است،

دایره ی زندگی ما حول یک محور می چرخد و آن «من» است.

و همه چیزمان را همین «من» رنگ می زند و جهت می دهد. خدا؟!... وجدان؟!... انسانیت؟!... حتی اینها هم دور «من» می گردند!

قبول نداری؟! معلوم است، چون برای «من» خوشایند نیست! پس چشمانت را ببند ولی مواظب باش خوابت نبرد. چون ما آدم ها برای بعضی شنیدن ها ده تا گوش قرض می کنیم و برای بعضی نشنیدن ها همیشه خسته و خواب هستیم!

کافی است به قضاوت هایت درباره دیگران فکر کنی! به عکس العمل هایت در برابر آنان که برای تو خوش خدمتی می کنند و برای تو خم و راست می شوند و آن ها که خوش خدمتی خدای تو را می کنند و برای او خم و راست می شوند...

کدامشان در چشم تو عزیزترند و کدام بیشتر ملایم طبع توست؟

حالا فکر کن:

اگر آن قدر بزرگ شویم که خدا بشود مرکز دایره وجود ما، آن وقت شعاع این دایره تا بی نهایتی کشیده خواهد شد...

تا نچشی ندانی...

تا توانی بنده شو سلطان مباش

زخم کش چون گوی شو چوگان مباش^{۱۷}

نازنینی تو ولی در حد خویش

الله الله پا منه از حد خویش^{۱۸}

منبع: رقص کوه (مثنوی درمانی)

۳- مثنوی معنوی، دفتر اول، بیت ۱۸۶۸

۴- همان، بیت ۳۳۰۵

۱- سوره ی آل عمران، آیه ی ۱۸۸

۲- مثنوی معنوی، دفتر اول، بیت ۱۸۵۳

نقش دعا در آرامش انسان

پیچیدگی انسان

انسان امروز را اگر انسان مضطرب و نگران بخوانیم، سخنی به گزاف نگفته‌ایم. صنعت و تکنولوژی از یک سو و دوری از معنویت از سوی دیگر روح انسانها را دچار سردرگمی و پریشانی کرده است. البته انسانهای مؤمن و دانا از این قاعده مستثنی هستند و آنها در سایه یاد و ذکر حضرت حق، به آرامش و آسایش رسیده اند. در این مقاله نویسنده سعی کرده است به بررسی نقش دین در کاهش اضطراب انسان بپردازد. مطلب را با هم از نظر می‌گذرانیم:

انسان در نظام آفرینش و در میان موجودات عالم با داشتن دو دستگاه ادراک (عقل) و تحریکی (قلب)، پیچیده‌ترین و درهم تنیده‌ترین و به لحاظ جامعیت وجودی، مدال احسن المخلوقین بر سینه و تاج کرمنا بر سر دارد. او دارای استعدادها و قابلیت‌های فراوانی است که در صورت قرار گرفتن در مدار سجده و عبودیت و بندگی گل وجودش به کمال شکفتگی می‌رسد و سعادت و نیکبختی حاصل این حرکت است «قد افلح من زکیها» و اگر از مدار بندگی خدا خارج شود نتیجه و فرجام آن ناامیدی، باختن و پژمردگی و دفن گل وجود در گل گناه خواهد بود «و قد خاب من دسیها» و دارای خواسته‌ها، نیازها و کشش‌هایی است که در صورت تلاش و کوشش نیازهای خود را ارضاء خواهد کرد «لیس للانسان الا ما سعی»

او با تکمیل مثلث رشد، ترقی و توسعه، خواستن - دانستن - توانستن مسیرهای سخت و نفس گیر زندگی را طی می‌کند ولی در اثنای حرکت در می‌یابد که طی این مرحله با همراهی خضر باید صورت گیرد که:

طی این مرحله بی‌همراهی خضر ممکن

ظلمات است بترس از خطر گمراهی

انسان دارای نیازهای متعدد و متنوعی است، نیازهای مادی و معنوی، فردی و اجتماعی، یکی از نیازهای او نیاز به دین است و ریشه احساس به دین در وجود آدمی را باید در حس پرستش که یکی از ابعاد فطرت است جستجو کرد و تلاش دین الهی و همه پیام‌آوران آسمانی در گذر تاریخ معطوف به:

پرواز دادن انسان از عالم خاک به عالم پاک می‌باشد. و در واقع همه ناله‌ها و درد هجرانهای انسان رسیدن به کمال مطلق نیاز به دین و معنویت به دیگر سخن انسان گرایش و جذب و کشش‌های دائمی به سوی معبود خویش دارد و تلاش‌ها، کوشش‌ها، زمزمه‌ها، طلب‌ها و راز و نیازهایش برخاسته از آن کشش‌هاست، عبادت تجلی خواست درونی بشر است و منظومه عبادات نیز شکل دادن بر آن حقیقت و تجلی فطری است.

بنیامین راش پدر روانپزشکی آمریکا می‌گوید:

دین آنقدر برای پرورش و سلامت روح آدمی اهمیت دارد که هوا برای تنفس. آرنولد توین بی می‌گوید: بحرانی که اروپائیان در قرن حاضر دچار آن شده‌اند اساساً به فقر معنوی باز می‌گردد، ولی معتقد است: تنها راه درمان این فروپاشیدگی اخلاقی که غرب از آن رنج می‌برد بازگشت به دین است.

فردوسی در این زمینه می‌گوید:

ز دانش نخستین به یزدان گرای

که اویست جان تو را رهنمای

ویلیام جیمز فیلسوف و روانشناس آمریکایی می‌گوید: ایمان نیرویی است که باید برای کمک به انسان در زندگی وجود داشته باشد، فقدان ایمان زنگ خطری است که ناتوانی انسان را در برابر سختی‌های زندگی اعلام می‌دارد. وی معتقد است: زندگی مذهبی به یک معنا شکستن بن بست‌هاست زندگی مذهبی همراه شدن (هم نوازی) با هستی است. و نیز می‌گوید: اگر از من بپرسند وجود خداوند چگونه ممکن است در حوادث و رویدادهای بشر تغییری را سبب شود به سادگی جواب می‌دهم با اتصال بشر در موقع دعا ایشان معتقد است: انسان متدین واقعی، تسلیم اضطراب نمی‌شود و توازن شخصیت خویش را حفظ می‌کند و همواره آماده مقابله با مسائل ناخوشایندی است که احتمالاً روزگار برایش پیش می‌آورد.

دکتر توماس هایسلوپ می‌گوید: مهمترین عامل آرامش‌بخش که من در طول سالهای متمادی تجربه کرده‌ام و در مسایل روانی به آن پی برده‌ام همین نماز است دکتر الکسیس کارل می‌گوید: دعا و نماز قوی‌ترین نیرویی است که انسانها می‌توانند ایجاد کنند.

قرآن کریم: (انسان مؤمن و معتقد به خدا از حزن و اندوه گذشته و از ترس و نگرانی و اضطراب آینده به مجمع الجزایر امن امان و صلاح و سعادت رهنمون می‌شود). الا ان اولیاءالله لاخوف علیهم و لاهم یحزنون.

راهکار مقابله با مشکلات و سختی‌ها

قرآن کریم در مقابله با سختی‌ها و حوادث زندگی انسانها را به تلاش «لیس للانسان الا ما سعی...»، صبر و شکیبایی «صبرا جمیلا» و استقامت و پایداری «واستقم کما امرت» فرا می‌خواند. در گذر سال‌ها از عرصه‌ها و مسیرهای دشوار و انتخاب بهترین راه توکل «فاذا عزم فتوکل علی الله ان الله یحب المتوکلین» و توسل به پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)، «وابتغوا الیه الوسیله» استفاده از توفیق، حمایت و الطاف پروردگار سفارش می‌کند. ارتباط مفید و موثر با خداوند و با خود و دیگران در چشم دین وحدت آفرین، امیدبخش، انرژی‌زا است. نماز و نیایش و دعا و ارتباط خالصانه با خداوند و ارتباط با منبع لایزال نیرو و قدرت «لا حول ولا قوه الا بالله» نیروبخش ترین عامل برای انسان در عرصه‌های عشق آفرین زندگی به

دعا سبب طهارت روح انسان می‌شود. ضلالت و گمراهی را به او تذکر می‌دهد، هدف و جهت اصلی را به او متذکر می‌شود.

با دعا، توکل در انسان افزایش یافته و وی با نیروی اعتماد بر قدرتی که همیشه همراه اوست و ناظر اعمال و گفتار وی می‌باشد، سعی در پیرایش تفکرات خویش و زدودن آلاینش‌ها از اعمال و کردار نموده و در نهایت در مسیر تربیتی صحیح به حرکت درمی‌آید.

دعا عامل تلطیف روح:

ادعیه‌ای که در مکتب ما وارد شده است، سرشار از مضامین لطیف و زیباست.

سخنان نغز و زیبا و سرشار از احساس در ادبیات جهان، گواهی بر این مدعاست.

متون ادعیه اسلام نیز از جهت زیبایی کلام و نیز جهات دستوری و نگارش و از نظر عمق و لطافت بی‌نظیر است.

از دیگر مسائل دارای اهمیت، ساختارشناسی دعاست، یعنی واژه‌ها و پیوند آنها، ساختمان عبارات و آهنگ و موسیقی کلامی باید مورد دقت قرار گیرد.

این تلطیف روح می‌تواند نقش بسیار والایی از جهت تربیتی در زندگی داشته باشد. به ویژه در جهان پر تنش کنونی که خشونت و بی‌رحمی و نبود عواطف انسانی در حال گسترش است و زندگی مادی و صنعتی، انسان را به سوی پرتگاه نیستی انسانیت پیش می‌برد و حیات معنوی را مورد تهاجم قرار می‌دهد، ایجاد آرامش و روحیه ای لطیف و سرشار از معنویت و نگرشی پر لطف به جهان هستی، تاثیر به سزایی در افکار انسان‌ها گذاشته و آرامش روحی را فراهم می‌کند. بنابراین با دعا، دیگر مشکلی نمی‌تواند فرد را ناآرام کند، زیرا به حل مشکلات یقین دارد.

دست‌هایی را در امور جهان صاحب قدرت می‌داند که هیچ کس را یارای مبارزه با آن نیست. پس هر بار ناملامی، او را در خویش فرو نمی‌برد و تصویر ذهنی‌اش، رسیدن کمک و استعانت از جانب خداوند مهربان است. چنین فردی هراسی از آینده و اضطرابی از پیش آمده‌ها ندارد، زیرا می‌داند گرفتاری‌های عالم با قدرت چنان قادر متعالی برطرف خواهد شد و آنچه از او بخواهد، به یقین اجابت خواهد شد. در پایان این نوشتار به آیه‌ای از قرآن تمسک

می‌جویم که به نقش آرامش بخشی ایمان دلالت دارد:

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ (انعام/۸۲)

آن‌ها که ایمان آورده‌اند و ایمان خود را با شرک و ستم آلوده نکرده‌اند، ایمنی (آرامش) تنها برای آنهاست و آنها هدایت یافتگانند.

ادامه دارد....

شمار می‌روند و لذا قرآن می‌فرماید:

«وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا» خدا را پیوسته یاد کنید «اقم الصلوه لذكركي» «نماز را مخصوصا برای یاد خدا بپا دارید» «استعینوا بالصبر والصلوه» «و از خدا به صبر و نماز یاری جوید» «الا بذكر الله تطمئن القلوب» دلها فقط با یاد خدا آرامش می‌گیرد اندیشمندان براساس یافته‌های علمی ۴ نوع از امواج مغز را شناسایی و کشف کرده‌اند:

۱- موج آلفا دارای بار مثبت و ۸-۴۱ فرکانس (هرتز) هنگامی منتشر می‌شود که انسان در حالت آرامش عمیق، راحتی و استراحت که با نوعی آگاهی و هوشیاری درونی یا خودآگاهی همراه است منتشر می‌شود.

۲- موج بتا دارای بار مثبت و منفی و بیش از ۴۱ فرکانس هنگامی منتشر می‌شود که انسان هوشیار است در وضعیت عادی روزمره قرار دارد.

۳- موج تتا دارای بار مثبت و منفی با ۴-۷ فرکانس هنگامی منتشر می‌شود که انسان در حالت خواب سبک قرار دارد.

۴- موج دلتا دارای بار مثبت و منفی و با ۳ و کمتر از ۳ فرکانس و هنگامی منتشر می‌شود که انسان در حالت خواب عمیق قرار دارد و صفر و پایین‌تر از صفر در حالت اغماء و مرگ است. مشاهده می‌شود که در حالت‌های آرامش بخش انسان در حالت موج آلفا قرار می‌گیرد و بهترین وضعیت برای تجدید قوای جسمی و روحی روانی است که میزان یادگیری را بالا می‌برد و در ارائه یافته‌های ذهن مفید و موثر است و این نسخه بی‌بدیل دین و معنویت است که در همه عرصه‌ها و خصوصاً در عرصه‌های خطر دست انسان‌ها را می‌گیرد و آنها را از مسیرهای سخت و پرخطر به سوی سعادت و موفقیت رهنمون می‌شود.

دعا به چه معناست؟

دعا به معنی خواندن و حاجت خواستن و استمداد است و گاهی مطلق "خواندن" از آن منظور است. خداوند در آیه "وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ" (بقره/۱۸۶) وعده اجابت به بندگان خویش داده و با عطف خاصی خود را نزدیک به آنان ذکر کرده که دعای ایشان را به استجابت برساند.

نقش تربیتی دعا:

دعا یاد خدا را در دل انسان زنده نگاه می‌دارد: "وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ" (احزاب/۱۹)

انسان به دلیل ساختار فکری و بشری خود فراموشکار است و به دلیل همین خصوصیت، دچار انحرافات و خطاهای گاه بسیار بزرگ می‌شود. اگر انسان از مسیر هدایت و جاده حرکت اصیل خویش منحرف شود و اهدافش را گم کند، دچار سردرگمی عقیدتی و فکری می‌شود.

همه ما در زمان‌های مختلف و در شرایط گوناگون تا اندازه ای هر یک از رفتارهای انفعالی، پرخاشگری و جرأت آمیز را نشان می‌دهیم، مشکلات زمانی ایجاد می‌شوند که به یکی از این شیوه‌های پاسخ‌دهی که کمکی به ما نمی‌کند پایبند شویم. جرأت آموزی عبارتست از توسعه و ایجاد انعطاف در شیوه ارتباطی به طوری که فرد امکان بیشتری برای انتخاب شیوه پاسخ‌دهی خود در موقعیت‌های مختلف داشته باشد.

رفتار انفعالی:

رفتار انفعالی که متضمن ناتوانی در ابراز احساس‌ها، افکار و باورها و در نتیجه اجازه دادن به دیگران برای تجاوز به حریم فردی است. موجب زیر پا گذاشتن حقوق شخصی ما می‌شود، رفتار انفعالی یا بزدلانه مبین ابراز افکار و احساس‌ها به شیوه‌ای آنچنان پوزش‌خواهانه و تواضع طلبانه است که دیگران براحتی آنها را نادیده می‌گیرند. افراد منفعل به دیگران اجازه می‌دهند تا آنها را زیر پا گذارند افراد کم جرأت احساس می‌کنند هیچ کنترلی بر اضطراب خود ندارند، اضطراب بر آنها چیره می‌شود و آنها را از کار می‌اندازد. فرد منفعل نیازهایش را مقدم یا همسان با نیازهای دیگران نمی‌داند به دیگران اجازه می‌دهد تا برایش تصمیم بگیرند، حتی اگر بعداً از این کار خود منزجر شود. این افراد احساس درماندگی، زبونی و کمرویی می‌کنند. اهمیت نمی‌دهند که دیگران موجب سرخوردگی آنها می‌شوند و بخشی از بار مسئولیت خود را به دوش آنها می‌اندازند و از واگذار کردن مشکلات شخصی به دیگران ابایی ندارند.

ویژگیهای کلامی و غیر کلامی این گروه:

- از این شاخه به آن شاخه پریدن - گذشتن از مسائل بدون هرگونه دخالتی
- در پرده سخن گفتن - منظور خود را بیان نکردن
- شرمساری نابجا - باصدای آهسته و لرزان حرف زدن
- صریح نبودن - نگاهی دزدکی
- وضع اندامی - روبرگرداندن از دیگران - قوز کردن
- فشردن دستها - پلک زدن و خندیدن به هنگام ابراز خشم
- پوشاندن دهان با دست و تکرار عباراتی همچون «اگر زحمتی برایتان ندارد»
- هر کاری دلتان می‌خواهد بکنید؟
- «من ... ا ... اوم ... دوست دارم ... او ... تو ... هر ...»

جرأت بیشتر داشته باشیم

جرأت آموزی چیست؟

جرأت آموزی نوعی مداخله نظام دار است که به منظور بهبود اثر بخشی شیوه ارتباطی ما انجام می‌گیرد این رویکرد به طور گسترده، در دنیای تجارت و مدیریت بکار گرفته شده است. یک برنامه جرأت آموزی شامل مراحل است، نخست شناخت اصول زیر بنایی این روش دوم آشنایی با شیوه‌های ارتباطی مختلف (منفعل، پردازشگر، با جرأت) سوم شناسایی شرایط خاصی که می‌خواهیم در آنها جرأت بیشتری داشته باشیم مثلاً در محل کار، در جمع، در بین دوستان، یا در منزل چهارم آمادگی تمرین کردن یا ایفای نقش برای دادن پاسخی با جرأت‌تر و پنجم منتقل ساختن آن رفتار به دنیای واقعی.

فلسفه جرأت آموزی:

هدف جرأت آموزی احقاق حقوق فردی است، بی آنکه حقوق دیگران را نقض کرده یا زیر پا گذاریم. برخی حقوق اولیه عبارتند از:

- ۱- حق دارم احساسهایم را بیان کنم
- ۲- حق دارم عقاید و باورهایم را ابراز کنم
- ۳- حق دارم «آری» یا «نه» بگویم
- ۴- حق دارم تصمیم خود را تغییر دهم
- ۵- حق دارم که بگویم «من نمی‌فهمم»
- ۶- حق دارم در قبال مشکلات دیگران کمتر احساس مسئولیت کنم
- ۷- حق دارم از دیگران درخواست‌های منطقی کنم
- ۸- حق دارم در درجه اول به نیازهای خودم بپردازم
- ۹- حق دارم دیگران به حرف‌های من گوش دهند، و مرا جدی بگیرند. برای مثال خانم خانه‌داری که زیر فشار قرار دارد به خود بگوید «من حق دارم به مادر شوهر سالخورده‌ام پیشنهاد کنم که یک خدمتکار برای خودش استخدام کند زیرا فشاری که بر من دارد می‌آورد دیگر برایم فرساینده شده است.

شیوه‌های ارتباط:

منفعل / پرخاشگر / جرأت آمیز

- صدای این افراد به تناسب موقعیت به قدر کافی بلند است.
- با عبارت «من» سخن خود را آغاز می کنند.
- از عبارت های اشتراکی استفاده می کنند (چطور می توانیم این مشکل را حل کنیم؟ - نظر شما در این باره چیست؟)

ممکن است پر جرأت بودن به بهای خدشه دار شدن ارتباط هایت تمام شود. اعضای خانواده، همسر، رفقا و دوستان، احتمالاً از رفتار بزدلانه تو سود می بردند و ممکن است جرأت کنونی به مذاق آنها خوش نیاید و شروع به کارشکنی کنند، لذا باید با ترس ها و تردیدها روبرو شوی و دوباره و دوباره خطر کنی، در واقع هیچ کس نیست که با یک بار حمام رفتن، برای همیشه تمیز بماند.

مرکز مشاوره دانشگاه شیخ بهایی

بازده رفتار انفعالی: تو بخاطر از خودگذشتگی مورد ستایش قرار می گیری- اگر کارها اشتباه از آب درآید، تو بعنوان فردی منفعل کمتر مورد سرزنش واقع خواهی شد- دیگران از تو حمایت خواهند کرد.

رفتار پر خاشگرانه:

این رفتار متضمن احقاق حقوق فردی و ابراز افکار، احساس ها و باورها به شیوه ای معمولاً نامناسب و همواره با تجاوز به حقوق دیگران است.

- بدن در وضعیتی قرار می گیرد که جای دیگران را اشغال می کند.
- نگاه گستاخانه و خیره به دیگران
- صدای بلند
- لحن نیش دار و خوار کننده
- صدای خشک و بی عاطفه
- حرکات تسلط طلبانه (با انگشت به کسی اشاره کردن)
- تهدید کردن ها (باید- بد- بطور حتم)
- حرف های نژاد پرستانه و تبعیض جنسی

رفتار پر خاشگرانه باعث دشمن تراشی می شود و فرد پر خاشگر از جامعه منزوی می شود.

رفتار جرأت آمیز:

این رفتار متضمن احقاق حقوق فردی و بیان افکار، احساس ها و باورها به طور مستقیم، صادقانه و خود انگیزه است، به ترتیبی که حقوق دیگران نیز محفوظ می ماند. فرد با جرأت کسی است که موقعیت را ارزیابی می کند، درباره نحوه عمل خود تصمیم می گیرد و برای اعمال و انتخاب خود قبول مسئولیت می کند. و مستقیم و بی پرده خواسته های خود را بیان می کند.

- ویژگی های کلامی و غیر کلامی این گروه:
- طرز رفتار این افراد عموماً حکایت از اعتماد به نفس، احترام و درک مشکلات دیگران دارد.
- شنونده ای پذیرا هستند.
- صدای قاطع و آرامی دارند.
- تماس مستقیم چشمی برقرار می کنند.
- اندامی شق متعادل و آرام دارند.

بیان دیگر، در ورت آسیب‌پذیری اقتصاد از کانال یک یا چند رکن زیر، اساساً امکان مقاومت به حداقل می‌رسد و سرریز این ناتوانی موجب عقب‌نشینی در سیاست‌های خارجی یا نزول مقبولیت داخلی می‌شود. بر این اساس، کف یا کمینه‌ی یک اقتصاد مقاوم را می‌توان در شروط لازم زیر یافت:

۱. تأمین امنیت خوراکی:

اگر چه بیشترین تأکیده‌ها در نظریات و تجارب توسعه، بر بخش‌هایی همچون صنعت و بخش مالی است، اما همچنان توانمندی بخش کشاورزی و صنایع وابسته به آن در تأمین آذوقه‌ی عمومی گلوگاهی است که می‌تواند جامعه را از نصاب مقاومت ببندد. به همین دلیل است که حتی پیشرفته‌ترین کشورها نیز تأکید خاصی بر محصولات استراتژیک کشاورزی و اعطای یارانه‌ها و سیاست‌های حمایتی تجاری آن دارند. حتی در دوره‌ای که شعار آزادسازی تعرفه‌ای و حذف یارانه سرلوحه‌ی جریان نولیبرال‌های اقتصادی قرار گرفته بود، هیچ یک‌از کشورهای غربی این سیاست‌ها را برای محصولات استراتژیک کشاورزی خود اعمال نکردند. وابستگی بی‌مهابا به واردات کالاهای راهبردی کشاورزی می‌تواند تنگه‌ای را به دشمنان نشان دهد که با بستن آن، امنیت غذایی مردم را به مخاطره بیندازند و در نتیجه مقاومت آن‌های را به چالش بکشند. بنابراین در موقعیت مقاومتی نباید در خصوص سیاست‌های حمایت از کشاورزی و صنایع آن هیچ اهمالی صورت گیرد.

۲. دسترسی دولت به منابع درآمدی:

در صورت از دست رفتن عائدی دولت (به دلیل چسبندگی طرف مخارج دولت) نظام بودجه‌ای و در نتیجه توان اداره عمومی کشور به مخاطره می‌افتد. ممکن است بتوان برای یک یا چند دوره و اجباراً به ابزارهای پرهزینه‌ای مانند استقراض از بانک مرکزی (انتشار پول) متوسل شد، اما در میان مدت و بلندمدت نمی‌توان چنین کرد.

تا پیش از رواج سیستم بانکداری الکترونیکی بین‌المللی، کافی بود که دولت‌ها در شرایط مقاومتی درآمدهای خود را از دست ندهند. اما اکنون و در رویکرد تحریم‌های هوشمند، پتانسیل ایجاد درآمد برای دولت کافی نیست، بلکه دسترسی دولت‌ها به منابع درآمدی اهمیت دارد. به این دلیل که اگر مسیرهای انتقال

اقتصاد مقاومتی

یک بُعد دیگر مسئله‌ی اقتصاد مقاومتی تعادل در مصرف و مدیریت مصرف است که ما از تولید داخلی استفاده کنیم؛ این را همه‌ی دستگاه‌های دولتی توجه داشته باشند- دستگاه‌های حاکمیتی، مربوط به قوای سه‌گانه - سعی کنند هیچ تولید غیر ایرانی را مصرف نکنند؛ همت را بر این بگذارند. آحاد مردم هم مصرف تولید داخلی را بر مصرف کالاهائی با مارک‌های معروف خارجی - که بعضی فقط برای نام و نشان، برای پز دادن، برای خودنمایی کردن، در زمینه‌های مختلف دنبال مارک‌های خارجی می‌روند- ترجیح بدهند. خود مردم راه مصرف کالاهای خارجی را ببندند.

مقام معظم رهبری

اندیشه تحریم و اقتصاد مقاومتی از قرن گذشته تا امروز

یک بُعد دیگر مسئله‌ی اقتصاد مقاومتی تعادل در مصرف و مدیریت مصرف است که ما از تولید داخلی استفاده کنیم؛ این را همه‌ی دستگاه‌های دولتی توجه داشته باشند- دستگاه‌های حاکمیتی، مربوط به قوای سه‌گانه - سعی کنند هیچ تولید غیر ایرانی را مصرف نکنند؛ همت را بر این بگذارند. آحاد مردم هم مصرف تولید داخلی را بر مصرف کالاهائی با مارک‌های معروف خارجی - که بعضی فقط برای نام و نشان، برای پز دادن، برای خودنمایی کردن، در زمینه‌های مختلف دنبال مارک‌های خارجی می‌روند- ترجیح بدهند. خود مردم راه مصرف کالاهای خارجی را ببندند.

مقام معظم رهبری ۱۳۹۱/۵/۳

مؤلفه‌های شناخت اقتصاد مقاوم:

شاید بتوان مهم‌ترین مؤلفه‌ی شناخت یک اقتصاد مقاوم را همانا «تداوم رشد در شرایط فشارهای بیرونی» بر شمرد. دست کم می‌توان دو سطح اقتصاد مقاوم را این گونه تعریف کرد:

الف. نصاب اقتصاد مقاومتی (موقعیت کمینه):

برای این که یک سیستم دارای حداقل استانداردهای اقتصاد مقاومتی باشد، باید در چهار رکن آسیب‌زدایی کرده باشد. به

در این سطح که مسیر بهینه‌ی یک اقتصاد مقاوم است، باید دولت و مجلس و رسانه‌ها بر حداقل چهار جهت‌گیری، پایداری و برای آن برنامه‌ریزی کنند:

- حداقل‌سازی موانع تولید و روان‌سازی سرمایه‌گذاری (به نفع سرمایه‌گذاری مولد)
- کاهش اتلاف منابع و سرمایه‌گذاری‌های دولتی، عمومی و خصوص
- کاستن از محرومیت و فقر در مقابل توانمندسازی خانواده‌ها
- نبرد بی‌اغماض با بسترهای فساد و عناصر مفسد.

نتیجه‌گیری:

«نگاه پدافندی و تدافعی» غایت یک اقتصاد مقاومتی نیست، اما شرط لازم است. اگر گسل‌های آسیب‌زا را شناسایی نکنیم، زلزله‌ها می‌توانند مخرب باشند. به بیان دیگر، نصاب اقتصاد مقاومتی معبری است برای رسیدن به افق‌های زاینده و بالنده. تردیدی نیست که با توجه به مجموع منابع و ظرفیت‌های مادی، دانشی و انسانی نظام و نیز تجارب گران سنگ استواری اقتصادی در سال‌های پس از انقلاب، امید می‌رود که با گذر مقتدرانه از نصاب اقتصاد مقاومتی، به زودی اقتصاد ایران وارد لایه‌های بالاتر شود و به نقاط پیشینه‌ی یک اقتصاد مقاومتی برسد.

منبع:

گردآوری شده توسط پژوهشکده بسیج دانشجویی دانشکده علوم اداری و اقتصاد- دانشگاه اصفهان در صورتی که تمایل به دریافت فایل منابع دارید به دفتر بسیج دانشجویی دانشکده مراجعه فرمایید.

درآمدهای خارجی به درون اقتصاد مختل شود، داشتن یا نداشتن پتانسیل درآمد تأثیر چندانی بر نتیجه ندارد و همان مشکل بودجه‌ای رخ خواهد داد. البته این مسأله مربوطه به «درآمد با منشأ بیرونی» است. در نتیجه عدم وابستگی اقتصاد به یک یا دو منبع درآمدی خارجی مانند صادرات نفت و گاز، شرط بسیار ضروری، استمرار مقاومت است. این راهبرد خود به معنی تقویت درآمدهای دولت با منشأ داخلی است (یعنی افزایش سهم مالیاتی که ثمره‌ی رشد تولید داخل باشد و نه صرفاً جهش نرخ‌های مالیاتی).

۳. عدم ورود به محدوده ابرتورم‌ها:

در شرایط مقاومتی نباید انتظار داشت که متغیرهای کلان اقتصادی هیچ تفاوتی با موقعیت عادی نداشته باشند. کاهش در تولید و سرمایه‌گذاری و به تبه آن اشتغال از پیامدهای منتظره است، اما تغییری که جهش و نوسان آن بیشتر و پیش‌تر از همه اثر تخریبی دارد، نرخ تورم است. حرکت اقتصادها به سمت دلاریزه شده (سقوط اعتبار ملی) نیز نتیجه‌ی دیگر چنین فضایی است که به تضعیف انگیزه‌ی مقاومت می‌انجامد. این مسأله جدا از ضرباتی است که تورم‌های بالا بر پیکر عدالت و اخلاق وارد می‌سازد. تورم‌های بالا جبهه‌ی داخلی جدیدی می‌آفریند که مردم باید در این جبهه نیز بجنگند. تجربه‌ی موفق جمهوری اسلامی در کنترل تورم و بیکاری در دوران دفاع مقدس، از نقاط درس‌آموز و نشانه‌ی توانمندی بالقوه‌ی ما برای گذر از چنین عقبه‌هایی است.

۴. حفظ حداقل پدافندی:

مصونیت سیستم‌های کلیدی داده‌های اقتصادی و مراکز خاص نیز از ارکانی است که در صورت رخنه‌ی دشمن می‌تواند در کوتاه‌زمانی به درهم ریختگی مناسبات اقتصادی و نابسامانی‌های اجتماعی بینجامد؛ مانند اختلال اساسی در شبکه‌ی پرداخت بین بانکی، زیرساخت‌های ICT یا نرم‌افزارهای مدیریت برق نیروگاهی و امثالهم.

ب. منتهای اقتصاد مقاومتی (موقعیت پیشینه)

نصاب اقتصاد مقاومتی را می‌توان متأثر از رویکرد تدافعی و آسیب‌زدا دانست، اما افق رشد و بالندگی یک اقتصاد مقاومتی را باید در سطحی بالاتر از شروط لازم یافت.

کیمیای سعادت

بدان مردم دیده را روشنایی
بدان شمع خلوتگه پارسایی
دلَم خون شد از غصه ساقی کجایی
فروشنند مفتاح مشکل گشایی
ز حد می برد شیوه بی وفایی
نخواهد ز سَنگین دلان مومیایی
که گویی نبودست خود آشنایی
بسی پادشاهی کنم در گدایی
ز هم صحبت بد جدایی جدایی
چه دانی تو ای بنده کار خدایی

سلامی چو بوی خوش آشنایی
درودی چو نور دل پارسایان
نمی بینم از همدان هیچ بر جای
ز کوی مغان رخ مگردان که آنجا
عروس جهان گرچه در حدّ حسن است
دل خسته من گرش همّتی هست
رفیقان چنان عهد صحبت شکستند
مرا گر تو بگذاری ای نفس طامع
بیاموزمت کیمیای سعادت
مکن حافظ از جور دوران شکایت

شرح ابیات و مفاهیم واژگان دشوار

- ۱- آشنایی: دوستی. مردم دیده: مردمک چشم، در اینجا استعاره از معشوق عزیز و گرامی.
سلامی به بوی خوش بویی دوستی و محبت بر آن معشوق عزیز و گرامی باد که همچون مردمک چشم روشن است؛ یعنی آن معشوقی که به همه نور و روشنی می بخشد.
 - ۲- درود پاک و بی ریبایی مانند نور دل عارفان خلوت نشین بر آن معشوق زیبایی باد که همچون شمع خلوت سرای پارسایی سبب روشنایی است.
 - ۳- دل خون شدن: کنایه از سخت اندوهگین و آزرده خاطر شدن.
از یاران یک دل و یک رنگ کسی نمانده است؛ ای ساقی، کجایی که سخت دلم اندوهگین و آزرده شده است؟
 - ۴- کوی مغان: آتشکده و عبادت گاه زردشتیان، مفتاح مشکل گشایی: کلید گشودن مشکلات، استعاره از شراب.
از میخانه و دیر مغان روی مگردان؛ زیرا که در آنجا شراب را که کلید حل مشکلات است، می فروشند.
 - ۵- عروس جهان: اضافه تشبیهی، جهان به عروس مانند شده است. حد: نهایت و منتهای هر چیز. حسن: جمال و زیبایی.
اگرچه عروس جهان در نهایت حسن و زیبایی است، ولیکن بی وفایی را از حد برده است.
جهان پیر رعنا را ترحم در جبلت نیست ز مهر او چه می پرسی؟ در او همت چه می بندی؟ (غزل ۴۴۰/۵)
 - ۶- خسته: مجروح و آزرده، مومیایی: مرهم.
اگر دل آزرده و مجروح من همتی داشته باشد، هرگز از انسان های سنگ دل و بی رحم مرهمی طلب نمی کند.
 - ۷- عهد صحبت: پیمان دوستی.
یاران آن چنان پیمان دوستی را شکستند که گویی هرگز آشنایی ای در کار نبوده است.
 - ۸- طامع: طمع کار و حریص.
ای نفس طمع کار، اگر مرا رها کنی و دست از من برداری، در عین فقر و تنگ دستی، بسیار پادشاهی خواهم کرد.
 - ۹- کیمیا و اکسیر خوشبختی را به تو می آموزم و آن اینکه، از دوستی و همنشینی با افراد بد پرهیزی و دوری کنی.
 - ۱۰- ای حافظ، از ستم روزگار شکایت مکن؛ زیرا که تو از کارهای خداوند آگاه نیستی. می تواند اشاره باشد به قسمتی از آیه ی ۱۶، سوره ی بقره (۲): و عسی ان تکرهوا شیئا و هو خیر لکم، شاید چیزی را نا خوش بدارید و در آن خیر شما باشد.
- منبع: کتاب شاخ نبات حافظ - خالقی

زنده رود

گشته جاری آب رحمت در وجودش زنده رود
چلچراغان کرده امشب از برایت زنده رود
صد سکوفه با هزاران عنایب ای زنده رود
چون میجا سبزشان بنما کفون ای زنده رود
چشم یعقوب سپاهان گشته روشن زنده رود
چنک بنواز و نما بیدارشان ای زنده رود
اشک ریز جمع ما شو شمع سوزان زنده رود

زندگی از سر گرفته اصفهان ای زنده رود
در غم مرگ تو دیشب آسمان هم میکریست
از پس این شام یلدای سپاهان میرد
در غمت سرما به قربان این درختان داده اند
یوسفی بودی به مصر و سوی کنعان آمدی
نغمه های بلبلان زیر خواجه شد خموش
نرگس مست تو را کریان ندیده بیچ کس

شعر از: غلامرضا رحیمی
دانشجوی رشته مدیریت

مهندسی شهرسازی

شناخت مختصری از رشته مهندسی شهرسازی دانشگاه شیخ بهایی

نمایشگاه‌ها، شرکت در بازدیدهای علمی و کلاس‌های شهری، برگزاری آزمون‌ها و مسابقات علمی و... به چالش کشیده می‌شوند. در این قبیل برنامه‌ها مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی و حس همکاری گروهی دانشجویان که در عرصه حرفه شهرسازی بسیار پراهمیت می‌باشد تقویت می‌گردد.

از اهداف عمده نمایشگاه‌های شهرسازی علاوه بر به نمایش گذاشتن روند آموزش این رشته در طی هشت نیمسال، تقویت حس همکاری دانشجویان به واسطه انجام کار گروهی مشترک در طول برپایی نمایشگاه می‌باشد. روند شکل‌گیری یک نمایشگاه به این صورت است که پس از اینکه زمان و مکان برگزاری نمایشگاه مشخص گردید دانشجویان با مراجعه به اساتید گروه از مشاوره و راهنمایی‌های ایشان برای طراحی و پیاده‌سازی نمایشگاه مدد می‌جویند تا بتوانند ایده‌های نوین شهرسازانه خود را منطبق بر اصول معماری و شهرسازی اسلامی اجرا نمایند. در این نمایشگاه‌ها دانشجویان فضاهای مختلف شهر اسلامی را به گونه‌ای شماتیک به نمایش گذاشته و فضاهایی را نیز برای به نمایش گذاشتن پروژه‌های دانشجویی خلق می‌کنند. خلق این فضاها به گونه‌ای است که بازدیدکننده از ابتدای ورود به نمایشگاه تا پایان بازدید می‌تواند با روند کلی آموزش علم شهرسازی در طی هشت ترم دوران تحصیل دانشجویان این رشته به خوبی آشنا گردد. در پایان هر نمایشگاه از بازدیدکنندگان نظرسنجی به عمل می‌آید که این نظرسنجی‌ها در طول سالهای گذشته حاکی از رضایت بازدید کنندگان بوده است.

لازم به ذکر است این دانشگاه از اولین دانشگاه‌هایی بود که رشته مهندسی شهرسازی را ارائه نمود و به لطف خداوند و تلاش و همت هیئت مؤسس محترم، مدیر گروه محترم و اعضای هیئت علمی آن یکی از بهترین دانشگاه‌ها در این رشته بوده است. بسیاری از فارغ التحصیلان رشته شهرسازی این دانشگاه در مقاطع بالاتر از دانشگاه‌های معتبر ایران و جهان فارغ‌التحصیل شده و یا در آنها مشغول به تحصیل می‌باشند. در عرصه حرفه‌ای نیز فارغ‌التحصیلان در ارگانهای مختلف نظیر معاونت شهرسازی و معماری شهرهای مختلف، شهرداری‌ها و

پذیرش دانشجوی رشته شهرسازی در دانشگاه شیخ بهایی از سال ۱۳۸۱ آغاز گردید که از سال ۱۳۸۴ با تغییر سرفصل به رشته مهندسی شهرسازی تغییر نام داد. فارغ التحصیلان این رشته به عضویت سازمان نظام مهندسی در می‌آیند و از مزایا و امکانات این سازمان برخوردار می‌گردند. به این ترتیب که پس از سه سال عضویت در سازمان واجد شرایط دریافت پروانه اشتغال به کار حقوقی در زمینه شهرسازی می‌گردند و مجوز انجام کارهایی نظیر تفکیک زمین‌های بزرگ شهری و پیرامون شهر، بررسی و پیشنهاد جداره‌سازی برای خیابان‌های اصلی و گذرهای مهم شهری، بررسی تراکم‌های شهری و تعیین تراکم‌ها، پیشنهاد منظر شهری و... را خواهند داشت.

دروس این رشته همچون سایر رشته‌ها به پنج دسته پایه، اصلی، تخصصی، عمومی و اختیاری تقسیم شده‌اند لیکن عمده تفاوت این رشته با سایر رشته‌ها در این است که عمده دروس آن به صورت عملی و یا کارگاهی می‌باشند. هر واحد عملی معادل دو واحد تئوری و هر واحد کارگاهی معادل سه ساعت تئوری می‌باشد.

دانشجویان این رشته در سال اول تحصیل خود با مبانی نظری و عملی این رشته طی چهار درس بیان معماری ۱ و بیان معماری ۲ و مبانی طراحی ۱ و مبانی طراحی ۲ آشنا می‌شوند. پس از آن از نیمسال سوم تحصیل، دروس کارگاهی آنها تحت عنوان طرح شهرسازی آغاز می‌گردند که به ترتیب پیش نیازهای مشخص شده در چارت درسی از طرح شهرسازی ۱ تا طرح شهرسازی ۵ و در نهایت طرح نهایی را می‌گذرانند.

از طرح شهرسازی ۱ تا طرح شهرسازی ۳ پروژه‌ها به صورت گروهی تعریف می‌شوند و به این ترتیب دانشجویان با نحوه کار گروهی و همکاری مشترک نیز آشنا می‌شوند. پس از آن در کارگاه‌های آخر یعنی طرح شهرسازی ۴ و ۵ پروژه‌ها به صورت فردی بوده و توانایی‌های فردی دانشجویان ارزیابی می‌گردد. توانایی‌های علمی و حرفه‌ای دانشجویان این رشته در طول چهار سال تحصیلی نه تنها در پروژه‌های درسی (فردی و یا گروهی) مورد ارزیابی قرار می‌گیرد بلکه این دانشجویان در طول دوران تحصیل خود به اشکال دیگری نظیر برگزاری

بالایی می باشد به گونه ای که ۱۲۲۳ جلد کتاب فارسی و ۱۶۸ جلد کتاب لاتین در کتابخانه موجود می باشد. جهت آشنایی مخاطبان این مجله با مباحث رشته مهندسی شهرسازی، در زیر به ارائه چکیده تعدادی از مقالات اعضای هیئت علمی گروه، پذیرفته شده در همایش ها و یا مجلات علمی مختلف می پردازیم.

شرکت های مشاور معماری و شهرسازی معتبر مشغول به کار می باشند. تعدادی از فارغ التحصیلان نیز در دانشگاه های مختلف به تدریس مشغول می باشند. همچنین به همت مدیر گروه این رشته، کتابخانه دانشگاه در بخش شهرسازی به لحاظ تنوع و تعداد کتاب در سطح بسیار

به کارگیری روش چیدمان فضا (space syntax) برای مدل سازی ساختار شهری در شهرهای استان اصفهان

نعیمه السادات ابطحی^۱

کبریا صداقت رستمی^۲

چکیده

شهر به عنوان یک سیستم دارای سازمان فضایی خاص خود می باشد. برای شناخت ویژگی های شهر باید به شناخت ساختار فضایی آن پرداخت و به علت پیچیدگی های موجود در ساختار هر شهر نیاز به روش هایی برای مدل سازی می باشد. تئوری چیدمان فضا (space syntax) و تئوری حرکت طبیعی (natural movement) برای مطالعه و شناسایی پیچیدگی ساختار شهر به عنوان یک مدل مورد استفاده قرار می گیرد.

هدف از این پژوهش استفاده از نظریه چیدمان فضا در تحلیل سازمان فضایی شهر، استفاده از نظریه چیدمان فضا در مکانیابی کاربری های شهری، استفاده از نظریه چیدمان فضا در تحلیل طرح ها در دوره های مختلف زمانی، استفاده از نظریه چیدمان فضا در بررسی امنیت شهری، استفاده از نظریه چیدمان فضا در بررسی سیستم حمل و نقل شهری، استفاده از نظریه چیدمان فضا در بررسی آلودگی های شهری و استفاده از نظریه چیدمان فضا در احیای بافت های فرسوده در شهرهای استان اصفهان میباشد بدین منظور در مرحله اول مطالعات ده شهر استان بر مبنای اطلاعات موجود و در دسترس انتخاب شدند و تحلیل های فوق بر روی ساختار شهری آنها و مقایسه ساختار شهرها در طرح های این شهرها در دو دوره زمانی انجام گردید. این شهرها عبارتند از شهر آران و بیدگل، شهر چادگان، شهر چمگردان، شهر درچه، شهر خوانسار، شهر خوراسگان، شهر پیربکران، شهر نجف آباد، شهر شهرضا، شهر طالخونچه و شهر پیربکران می باشد. روش پژوهش « علمی - تحلیلی - پژوهشی » می باشد که برای تحلیل از تئوری چیدمان فضا استفاده شده است.

کلید واژه: تئوری چیدمان فضا، تئوری حرکت طبیعی، ترتیب فضایی، هم پیوندی

^۱ عضو هیئت علمی دانشگاه شیخ بهائی، کارشناسی ارشد شهرسازی گرایش طراحی شهری، دانشگاه تهران، Abtahi.naeeme@gmail.com

^۲ عضو هیئت علمی دانشگاه شیخ بهائی، کارشناسی ارشد شهرسازی گرایش برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشگاه هنر اصفهان،

kebria.sedaghat@gmail.com

بازآرایی سیمای شهری در بافت قدیم شهر تهران در محدوده بین حصار اول و دوم

حامد شفیعی و سپیده صفی یاری

عضو هیأت علمی دانشگاه شیخ بهایی، گروه شهرسازی، شهر جدید بهارستان، اصفهان

hamed_shf@yahoo.com

دانش آموخته کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشگاه هنر اصفهان

s.sepideh84@yahoo.com

چکیده:

هدف مقاله: بازآرایی سیمای شهری در یک حوزه شهری به هنجار تاریخی و تجدید ساختار آن با توجه به ریشه‌ها و ساختار ارزشمند تاریخی. ایجاد کالبدی جدید برای بافت با هدف بالابردن کیفیت محیطی.

ایجاد محیطی سرزنده و خوانا جهت انجام فعالیت‌ها و بالابردن تعاملات اجتماعی - فرهنگی با طراحی فضاهای متناسب با آنها. بیان مسئله و مبانی نظری: محدوده مورد مطالعه بخشی از بافت قدیم هسته شکل گیری تهران و محدوده ای بین حصار اول و دوم تهران است که پیشینه تاریخی آن به دلیل وجود برخی عناصر ارزشمند تاریخی نظیر بازارچه و میدان امین‌السلطان، سرقبراقا و چند کاروانسرا و همجواری با بازار تهران مورد توجه قرار می‌گیرد.

آنچه باعث دغدغه ذهن می‌شود فرسودگی این بافت شهری است که در پی تمرکز درصد بالایی از فعالیت‌های گوناگون بافت را تهدید کرده و منجر به کاهش کیفیت محیط شده و آن را در معرض تخریب و فراموشی قرار داده است.

ارآن جایی که مراکز تاریخی شهرها با بحران جدی، گسترده و چندوجهی روبرو هستند، تجدید ساختار فضایی - کالبدی می‌تواند مفید واقع شود و توان بی نظیری را در عرصه طراحی شهری ارائه کند و از آن جهت در باز زنده سازی فضاها و مکان‌های به جای مانده از تاریخ استفاده کرد و خاطرات جمعی را در مقیاس شهر زنده کرد.

روش تحقیق و فرآیند تحلیل:

از روش تحقیقی - توصیفی و برداشت میدانی همراه با مطالعات کتابخانه‌ای به منظور انجام تحقیق استفاده شده است.

طبق مطالعات تاریخی انجام شده محدوده از قدمتی در حدود ۱۳۰ سال برخوردار است. با توجه به ساختار تاریخی تهران که در طرح جامع آمده حوزه در نزدیکی بستر شمالی - جنوبی (محور دربند - ری، با اهمیت ترین محور شهری تهران) است همچنین با ساختار تاریخی تهران همپوشانی شده و اهمیت دو چندان می‌یابد. اما عناصر ارزشمند محدوده به دلیل فرسودگی بافت و بی‌توجهی به آنها در معرض فراموشی قرار گرفته‌اند.

طبق مطالعات کالبدی سهم عمده‌ای از سطوح خدماتی موجود در سایت کارکرد فرامانطقه‌ای و شهری دارند و در بسیاری موارد با کمبود سطوح خدماتی که از توزیع نامتناسب خدمات در رده‌های مختلف ناشی می‌شود، مواجهیم.

جمع بندی و نتیجه گیری:

برنامه ساماندهی و بهسازی محدوده مورد مطالعه به صورت زیر می‌باشد:

توجه به ساختار کالبدی گذشته و تجدید ساختار عناصری که بعضاً در معرض فراموشی قرار گرفته‌اند. توجه به نیازهای کنونی ساکنین بافت فرسوده. تأکید بر عناصر کالبدی بارزش در طراحی بخش‌هایی از سایت که نمایانگر هویت و اصالت هستند و بخش‌هایی از تاریخ را یادآوری می‌کنند.

همچنین می‌توان طرح‌هایی موضعی و موضوعی در جهت ارتقا کیفیت محیط به صورت زیر پیشنهاد کرد:

ایجاد پیاده راه، تجمع بافت فرسوده، استفاده از بدنه سازی، کف سازی، پوشش گیاهی و مبلمان شهری در طراحی و...

واژه های کلیدی: بافت فرسوده، نوسازی، تجدید ساختار، فرسودگی، خوانایی، سرزندگی.

فضای شهری و امواج مغز انسان بررسی میزان تاثیرگذاری و تاثیر پذیری امواج آلفای مغز و فضای شهری انسان محور (پیاده) حامد شفیعی^۱، سیده سارا وطن پور^۲

^۱ عضو هیئت علمی دانشگاه شیخ بهایی - گروه شهرسازی

Hamed_shf@yahoo.com و ۰۹۱۳۳۰۸۶۲۰۸

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشگاه تهران

Trust2ingod@yahoo.com و ۰۹۱۳۲۰۱۸۱۰۶

چکیده

این مقاله با بررسی امواج مختلف مغز و انواع آن به بررسی کارکرد آن ها در طراحی مسیرها و فضاهای پیاده می پردازد. بررسی این امواج در پژوهش های اتمی می تواند پایگاهی مستدل در طراحی شهری انسان گرا ایجاد نماید. این امواج شامل دلتا، تتا، آلفا، بتا، اس ام آر، بتا ۲ و گاماست. دامنه فرکانس آنها از ۰.۵ الی ۴۲ بوده و حالات روانی خواب، کما، تفکر خلاقانه، آرامش جسمانی، اضطراب، ریلکس بودن، پردازش و یادگیری و در مجموع تمام رفتارها و فعالیتهای مغزی انسان را شامل می شوند. امواج آلفای مغز عامل اصلی آرامش و ریلکس بودن و در عین حال گوش به زنگی هستند. با استفاده از روشهای نوین تربیت مغز همچون نوروفیدبک می توان تاثیرات زیادی بر روی مغز و در نتیجه رفتارهای انسان با استفاده از محیط کالبدی ای که در آن زندگی می کند گذاشت. این روش از روشهای درمان بیش فعالی کودکان و اعتیاد و ... و اصول ان منتفع می شود.

با توجه به شرطی بودن عملکرد مغز و روشهای نوروفیدبک می توان با استفاده از اطلاعاتی که مغز از بیرون به وسیله حواس پنجگانه دریافت می کند، باعث تقویت امواج آلفای مغز شد. تقویت و وجود این امواج است که در فرد احساس آرامش در فضای شهری را به عنوان محل زیست و حضور همیشگی او تامین نماید.

این مقاله سعی دارد تا پارامترهای طراحی فضای پیاده شهری را جهت تقویت امواج آلفا و در پی آن عوامل رضایت مندی شهروند را تعیین و بررسی کند. همچنین با شرطی نمودن مغز انسان در ارتباط با رفتار و عکس العمل و تاثیرپذیری از فضای شهر، رفتارهای انسان را در فضاهای پیاده شهری تا حدی کنترل کند. ارتباط بین کالبد شهر و انسان (و مغز انسان) یک ارتباط دو طرفه می باشد، لذا هم مغز از فضا تاثیر می پذیرد و هم درک فضایی شهر از مغز و پیشینه آن تاثیر می پذیرد. با این بررسی میزان تاثیر پارامترهای الگوهای طراحی در فضای پیاده مشخص خواهد شد.

کلمات کلیدی: امواج مغز، موج آلفا، فضای پیاده، فضای شهری انسان محور، نوروفیدبک، آرامش و ریلکس بودن

تدوین و آزمون شناسه‌های شناسایی بافت‌های شهری ناکارآمد (نمونه موردی: ناحیه ۵ از منطقه ۸ اصفهان)

کبریا صداقت رستمی

(کارشناس ارشد شهرسازی گرایش برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای، دانشگاه هنر اصفهان؛
عضو هیئت علمی دانشگاه شیخ بهایی)

چکیده

سیستم پویای شهر پیوسته در حال تغییر و تحول است و در این میان، با گذشت زمان مشکلاتی مانند فقر، بی‌سازمانی، آلودگی‌های محیطی و... چهره‌ی برخی نقاط شهر را دگرگون ساخته و رنگ و بویی متفاوت از گذشته که نشانه‌هایی از افول و زوال را در بر دارد بر آنها می‌نشانند. مسأله‌ای که امروزه با آن روبرو هستیم، شناسایی این گونه بافت‌های شهری است که از چرخه‌ی متصل با شهر خارج و تبدیل به بافت‌هایی ناکارآمد شده‌اند.

با توجه به این امر که در کشور ایران تعریف جامعی از بافت‌های ناکارآمد وجود ندارد، نه تنها شاخص‌هایی برای شناسایی آنها مطرح نشده، بلکه هیچ پژوهش یا پروژه اجرایی نیز در این زمینه وجود ندارد.

هدف اصلی این مقاله، تدوین شناسه‌های شناخت بافت‌های ناکارآمد با ابعاد اجتماعی، اقتصادی و کالبدی در ایران و روش تحقیق مورد استفاده توصیفی-تحلیلی است. همچنین، این تحقیق در تلاش است تا به این سؤالها پاسخ دهد که چه شاخص‌هایی برای شناسایی بافت‌های ناکارآمد در ایران وجود دارد؟ و چه شاخص‌هایی می‌توان برای شناسایی بافت‌های ناکارآمد تدوین نمود؟ برای این منظور، در ابتدا به معرفی و سپس نقد و تحلیل شاخص‌های موجود برای شناسایی بافت‌های ناکارآمد و سکونتگاه‌های غیررسمی پرداخته شد و سپس ۱۹ شناسه در زمینه‌های شبکه معابر، کاربری زمین، درصد زمینهای بایر، وجود بافت فرسوده، احتمال وقوع مخاطرات طبیعی، خدمات و تسهیلات عمومی، ارزش زمین، اندازه قطعات، نحوه پرداخت عوارض شهرداری، کاهش جمعیت، درصد ساختمانهای متروکه و خالی، واحدهای صنعتی مزاحم شهری و آلودگی‌های زیست‌محیطی تدوین گردید. در پایان، این شناسه‌ها در ناحیه ۵ از منطقه ۸ شهرداری اصفهان مورد بررسی قرار گرفته و نتایج حاصل حاکی از آن است که این ناحیه با دارا بودن ۱۳ شناسه از ۲۰ شناسه تدوین شده ناکارآمد است.

کلیدواژه‌ها: شناسه، فرسودگی، بافت ناکارآمد، اصفهان.

همایش ملی شهرسازی در گذر زمان؛ ۱۳۹۱ تقابل عینیت و ذهنیت در درک مردم از کل ساختار یک شهر (نمونه موردی اصفهان)

نعمه السادات ابطاحی (کارشناس ارشد شهرسازی گرایش طراحی شهری، دانشگاه تهران؛ عضو هیئت علمی دانشگاه شیخ بهائی)
کبریا صداقت رستمی (کارشناس ارشد شهرسازی گرایش برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشگاه هنر اصفهان؛ عضو هیئت علمی دانشگاه
شیخ بهائی)

Abtahi.naeeme@gmail.com

چکیده

داشتن تصور از یک مکان، یکی از اصول اساسی شهرسازی ساختارگراها است بنابراین عناصر اصلی ساختار شهر که همان شبکه نمادین شهر را شکل می‌دهند، ابزارهای هویت دهنده ای در سطح شهر هستند که با سازمان فضایی خاص خود در ایجاد خاطره ذهنی از شهر و خوانایی آن بکار می‌آیند. محدوده ساختار شهر، فضایی است که در آن همه ارتباطات فرهنگی بین انسان با انسان و انسان با فضا برقرار می‌شود. **فرضیه** این پژوهش این است که ذهن انسان از درک کامل و تمام جزئیات یک شهر عاجز است و ساختار، ساخته ذهن انسان است و سپس بر شکل شهر فراقکنی می‌شود و نهایتاً ساختار فضایی یک مفهوم ذهنی است. بدین معنی که ساختارها نمایش واقعی از واقعیت نیستند؛ بلکه مدل های شناختی از واقعیتند.

هدف پژوهش این است که روابط و قواعدی را یافته شود که در تشکیل این ساختارهای ذهنی مؤثر بوده اند تا از آنها در پیدایش ساختارهای بعدی بهره ببریم.

روند تحقیق: در روند این تحقیق علاوه بر مطالعه مباحث نظری و مطالعه ی ساختار مستند اصفهان لازم بود به منظور دستیابی به ساختار فضائی شهر اصفهان، تصویر ذهنی مشترک مردم مورد توجه قرار گرفته و با استخراج اجزائی که در تصویر ذهنی مشترک مردم اهمیت یافته‌اند، اجزاء و روابط ساختار شهر را تشخیص داده شوند.

نتیجه: مردم یک شهر قادرند مهم ترین و اصلی ترین اجزاء و فضاهای آن را شناخته و پیوند و ارتباطی بین این اجزاء و اجزاء در ذهن خود برقرار سازند. از طرفی تصویر ذهنی هر فرد متعلق و خاص خود او بوده و با توجه به پیش زمینه فکری و آموخته های او ایجاد شده است و طراح می تواند برای ارتقاء کیفی محیط، بر عینیتی که این تصویر ذهنی را ایجاد می‌کند، تأثیر می‌گذارند. در حقیقت سیما یا تصویر محیط در ذهن، همچون همه تصاویر، باید دارای ساختاری ویژه باشد که اجزاء را در پیوند با هم، در خود جای داده است. بنابراین فضا امری صرفاً عینی و خارج از ذهن انسان نیست. همچنین امری صرفاً ذهنی و کیفی فارغ از عینیات نیست و در عین حال هر دو اینها هست. به عبارتی تصویر هر محیط شهری را به سه جزء تجزیه می‌شود: هویت (این همانی)، ساختار و معنای اجزاء. و می‌توان نتیجه‌گیری نمود که اجزاء شهری به سه شکل در ذهن انسان شکل می‌گیرند: نقطه، خط، سطح در نتیجه برآیند مطالعات عینی و ذهنی، ساختار فضائی را مشتمل از شش لایه ساختاری دانسته و به تفکیک نقاط، خطوط و سطوح ماندگار هریک از لایه ها را ارائه کرده تا ملاکهای به منظور کنترل ساختارهای طراحی شده در عینیت و ذهنیت شهروندان داشته باشیم.

واژگان کلیدی: ساختار فضائی، عینیت، ذهنیت، ادراک، الگو

انجمن علمی گروه جهانگردی

و چه شوق شگفت‌انگیزی نصیب دلت می‌شود، آن لحظه که چشمانت برای چکاد کوه‌ها، چکامه می‌خواند و تمام مردمک دیدگانت، پر می‌شود از تصویر توانایی... چه لحظه‌هایی شیرینی است لحظه‌های انتظار! لحظه‌هایی که تو را می‌نشانند روی صندلی سوال‌ها و ذهنت در تک تک این لحظه‌ها، امتداد راهی را می‌پیماید که آن مرد، پیش از تو رفته است و باز هم می‌رود. مردی شبیه اندیشه و کار، مردی شبیه فروتنی و وقار، مردی به نام «محمد زاهدی». او توانسته است با مدد گرفتن از حق تعالی، دست‌هایش را برساند به بالاترین سرشاخه‌های درخت. درخت دانش، دانش بودن، بودن مفید، مفید برای من، برای تو و برای ما.

زندگی‌نامه:

آقای محمد زاهدی متولد سال ۱۳۴۶، متاهل و دارای دو فرزند می‌باشند.

دارای مدرک کارشناسی ارشد علوم اقتصادی از دانشگاه اصفهان و دانشجوی دوره‌ی دکتری اقتصاد، گرایش اقتصاد شهری - منطقه‌ای و اقتصاد بخش عمومی دانشگاه اصفهان. عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور، معاون گروه مدیریت جهانگردی دانشگاه شیخ بهایی، عضو شورای تخصصی گروه مدیریت جهانگردی سازمان دانشگاه پیام نور تا مهر ماه ۱۳۹۰، مدرس همکار دروس گردشگری دانشگاه شیخ بهایی، مدرس همکار دروس گردشگری دانشگاه جامع علمی - کاربردی (جزیره کیش و فرهنگ و هنر اصفهان)، مدرس کارگاه آموزشی رویدادهای گردشگری در مدرسه پائیزی گردشگری دانشگاه علم و فرهنگ. مشارکت در ۱۰ طرح تحقیقاتی، تدوین برنامه‌های درسی در حوزه‌ی گردشگری، تالیف ۵ مقاله علمی - پژوهشی، تالیف ۱۱ کتاب، ترجمه ۱ کتاب، ترجمه ۶ مقاله منتشره در مجلات علمی معتبر، شرکت در همایش‌های بین المللی و داخلی با ارائه ۱۷ مقاله و داوری مقالات علمی در حوزه‌ی گردشگری.

در دوران نوجوانی دوست داشتید چه شغلی در آینده داشته باشید و آیا همان شغل را در آینده انتخاب کردید؟

من در سال ۱۳۶۴ خیلی علاقه‌مند به حوزه کشتیرانی بودم و اتفاقاً دانشکده دریانوردی در همان دوران دانشجویی می‌پذیرفت. خاطرم هست که موقع بمباران‌های همان سال، چند روزی به یکی از نقاط دیدنی یزد سفر کردیم. در همان روزها، آگهی

پذیرش دانشجو از طرف دانشکده‌ی دریانوردی را زده بودند و من از این آگهی بی‌خبر بودم. به همین علت بود که مسیر من در زندگی عوض شد.

رشته‌ی تحصیلی‌ام در دبیرستان ریاضی فیزیک بود و آن زمان تعداد گزینه‌های انتخاب رشته خیلی محدود بود و مجموعاً ۱۲ رشته بود. بالاخره رشته‌ی اقتصاد مازندران که یکی از دوستانم برایم انتخاب کرده بود، قبول شدم. یک سال رفتم و اصلاً راضی نبودم و باورم نمی‌شد که این رشته را من انتخاب کردم، ولی به هر حال دانشجوی رشته‌ی اقتصاد شدم. ولی امروز از این اتفاق بسیار خوشحالم و اگر بنا بود دو مرتبه به دانشگاه بروم احتمال بیش از ۵۰ درصد همین رشته را انتخاب می‌کردم.

حاضر در بحث مدیریت رویدادها با آقای دکتر رنجبریان مشغول به کار هستیم. یکی دیگر از اهدافم این است که از بحث تئوری جدا شوم و وارد حوزهی تجربه و عملیاتی گردشگری شوم.

با توجه به موفقیت‌هایی که کسب نموده‌اید، چند مورد از نکات موثر در موفقیت را با توجه به اولویتی که در ذهنتان دارید نام ببرید.

من با اینکه شما می‌گویید موفقیت‌های زیادی بدست آورده‌ام، خیلی موافق نیستم، چون معتقدم کارهای بسیار زیادی می‌توانستم انجام بدهم ولی انجام ندادم. به نظر من اولین کاری که می‌تواند به موفقیت کمک کند، برنامه‌ریزی و زمانبندی درست در کارهاست و طبیعتاً برنامه‌ریزی به تنهایی نیست، بلکه اجرا و بازخورد نیز هست. در کنار و همراستا با آن کار دیگر برای موفقیت این است، که فرد مشخص کند به کجا می‌خواهد برود. سومین معیار که فقط تا هنگامی آدم جوان است حق دارد انجام بدهد، از این شاخه به آن شاخه پریدن است تا بتواند آن موضوعی را که بیشتر با خصوصیات و ویژگیهای شخصیتشان تناسب دارد دنبال کنند. نکته آخری که می‌خواهم به آن اشاره کنم، در مورد حوزهی کاری خود ماست. افرادی که به رشتهی گردشگری وارد می‌شوند بر اساس عشق و علاقه و احساس وارد می‌شوند، در حالیکه سفر یک کسب و کار است. پس فقط عشق و علاقه و احساس کافی نیست، بلکه باید با آگاهی از قوانین کسب و کار، آن را اداره کرد. به نظر من دانشجویان باید به جهانگردی به عنوان کسب و کار نگاه کنند. آن وقت است که جدیت پیدا می‌کنند و تلاششان دو چندان می‌شود. همیشه به دانشجویان می‌گویم، ما این قول را به شما ندادیم که در این رشته به گردش و سفر بروید، ما باید در خدمت آن‌هایی باشیم که می‌خواهند گردش و سفر کنند. متأسفانه روحیهی خدمت‌گزاری در جوان‌ها کم است و تمایلی به کار همراه با خضوع و فروتنی ندارند، ولی فعالیت گردشگری، فعالیت خدماتی است. بسیاری از اساتید این کارها را تجربه کرده‌اند و به همین خاطر امروز موفقند.

حالا بفرمایید دلایل موفقیت دانشگاه شیخ بهایی چه بوده است؟

یکی از دلایل موفقیت این دانشگاه وجود ترکیب جالبی از، نیروهای جوان و با تجربه است. در واقع سه نسل مدرس در این دانشگاه وجود دارد. در صورتی که دانشگاه‌های دیگر فاصله بین نسلی زیادی دارند، مثلاً ردهی نیروی جوان ندارند، یا ردهی

زیرا گستردگی حوزه و دید خاصی در این رشته وجود دارد و می‌توان با حوزه‌های دیگر نیز در ارتباط بود. بعد از فارغ التحصیلی و رفتن به سربازی، با اینکه فرصت‌های خیلی خوبی برای کار در نهادهای بانکی و برخی شرکت‌های نیمه دولتی وجود داشت، وارد حوزهی آموزش شدم و در حال حاضر ۲۰ سال است مشغول تدریس هستم.

چرا از حوزهی اقتصاد به حوزهی جهانگردی وارد شدید؟

تقریباً ۱۴ سال پیش بود که این تغییر اتفاق افتاد. سال ۱۳۷۸ کتاب مدیریت بازاریابی آقای دکتر رنجبریان را ویرایش کرده بودم و همکاری خیلی خوبی بود از همین رو کتابی با موضوع جهانگردی را به همراه ایشان ترجمه کردم و در همین سال‌ها به کار با ایشان علاقه‌مند شدم. در همین حین، با شرکت‌های مشاور و نهادهای مختلفی مشغول هر کاری به کار بودم. یک طرح ملی با موضوع بررسی دیدگاه گردشگران خارجی در اصفهان در مورد نقاط قوت و ضعف این صنعت در این شهر به همراه دکتر رنجبریان شروع کردیم و این طرح مرا به جهانگردی علاقه‌مندتر کرد. مضاف به اینکه بعداً از من دعوت شد برای تدریس در رشته گردشگری به دانشگاه شیخ بهایی بروم و من هم پذیرفتم.

چه اقداماتی در این حوزه انجام داده‌اید؟

زمانی که به حوزه جهانگردی وارد شدم به این نتیجه رسیدم که فرصت‌های زیادی برای کار کردن در رشتهی گردشگری وجود دارد. در آن زمان منابع درسی برای این رشته خیلی محدود بود و خوشبختانه با همکاری‌ایی که قبلاً با آقای دکتر رنجبریان داشتم، شروع کردیم به تدوین برخی منابع. ابتدا کتاب خدمات صنعت گردشگری و چند ماه بعد کتاب شناخت گردشگری را تالیف کردیم. خوشبختانه با آمدن این کتاب‌ها و مورد توجه قرار گرفتن آن‌ها، احساس رضایت بیشتری پیدا می‌کردم. در حال حاضر، کتاب شناخت صنعت گردشگری چاپ دهم، خدمات صنعت گردشگری چاپ پنجم، بازاریابی گردشگری چاپ ششم، روحیات ملل چاپ هشتم، فن راهنمایی چاپ ششم و سرپرستی گشت‌ها چاپ پنجم آن می‌باشد.

در حال حاضر چه اهدافی دارید؟

۱۰ سال پیش دلم می‌خواست نوشته‌هایم درحوزهی گردشگری، در سراسر کشور خوانده شود و الان می‌توانم بگویم به هدفم رسیدم. امروز به دنبال این هستم که به حوزه‌هایی وارد بشوم که کمتر کسی به آن‌ها وارد شده است. در حال

من نمی توانم به کسی پیشنهاد سفر به مکانی خاص بدهم، زیرا بستگی به هدف آن فرد از سفرش دارد. ولی در کل سفر به استانبول را خیلی دوست داشتم، چون معتقدم استانبول شبیه اصفهان است و احساس می کردم در اصفهان قدم می زنم و اصلاً احساس غربت نکردم.

در مورد این کلمات چه نظری دارید؟

دانشجو: مواد تولید

دانشگاه شیخ بهایی: دوست داشتنی

مشروط شدن: فاجعه

لغو کردن کلاس: خجالت

زاینده رود: خشک

و سخن پایانی بی هیچ پرسشی...

من حرف هایم را زدم. فکر می کنم اگر با جهت گیری درست تری زندگی را ادامه دهیم، بهتر است. تصمیم های ما در زندگی، سرمایه گذاری است. این درس اول اقتصاد است، هر تصمیمی که در زندگیمان می خواهیم بگیریم، منافع و هزینه ها، چشم اندازها و پیامدهایش را در نظر بگیریم و بعد تصمیم نهایی را بگیریم، زیرا در آینده آماده ایم عواقب آن را بپذیریم. با فعالیت های ایشان بیشتر آشنا شوید:

کارشناس مطالعات اقتصادی - مهندسان مشاور پلشیر ۱۳۷۶-۱۳۷۵

مدیرارزیایی طرحهای اقتصادی - موسسه خیریه قائم الرضا ۱۳۷۸

کارشناس مطالعات اقتصادی - شرکت سرمایه گذاری سامان گستر ۱۳۷۸-۱۳۸۰

سرپرست معاونت برنامه ریزی و سرمایه گذاری - شرکت سامان گستر ۱۳۸۲-۱۳۸۰

همکاری موردی در زمینه طرحهای گردشگری با مهندسان مشاور طرح و تحول و مهندسان مشاور شهر تاش زنده رود.

تالیف کتاب:

۱- خدمات صنعت گردشگری؛ با همکاری دکتر بهرام رنجبریان؛ اصفهان؛ انتشارات چهارباغ؛ ۱۳۸۹

۲- شناخت صنعت گردشگری؛ با همکاری دکتر بهرام رنجبریان؛ اصفهان؛ انتشارات چهارباغ؛ ۱۳۹۰

۳- بازاریابی گردشگری؛ با همکاری دکتر بهرام رنجبریان؛ اصفهان؛ انتشارات چهارباغ؛ ۱۳۹۲

۴- برنامه ریزی و سرپرستی گشتها؛ با همکاری دکتر بهرام رنجبریان؛ اصفهان؛ انتشارات چهارباغ؛ ۱۳۹۰

کلان و با تجربه را ندارند و یا نیروهای ارزان و جدید دارند. دانشگاه شیخ بهایی می کوشد، نیروهایی استخدام کند که کیفیت کاری بالایی دارند و با تجربه هستند. در کل ایده دانشگاه شیخ بهایی این است، که دانشگاهی کوچک اما با کیفیت بالا داشته باشد.

در زندگی از چه چیزی می ترسید؟

پارس سگ و یخ کردن. اما راستش من از این می ترسم، نتوانم به توقعات و انتظاراتی که در حوزه ی آموزش از من دارند، عمل کنم. از روزی می ترسم که دیگر کارم را دوست نداشته باشم. امروز که اینجا هستم فرصت های زیادی پیش رویم هست و این ها می توانند دستاوردهای بیشتری نسبت به دانشگاه برایم داشته باشد، هم در کارهای سطوح بالا و هم فرصت های مادی بیشتر. ولی هیچوقت از انتخابم پشیمان نبودم و نیستم. ولی می ترسم روزی بگویم ای کاش این کار را نکرده بودم. فضای پیرامونی و انگیزه هایی که دانشگاه ایجاد می کند بسیار مهم و موثر است. قبلاً دانشجویان، با انگیزه و علاقه ی خاصی این رشته را انتخاب می کردند ولی امروز انگیزه ی دانشجویان خیلی کم شده است.

به نظر تان چرا انگیزه ی دانشجویان کم شده است و شما چه کاری می توانید برای این افت انگیزه انجام دهید؟

وقتی فرد تلاش می کند و درس می خواند ولی به نتیجه ای نمی رسد، انگیزه اش را از دست می دهد. وقتی که فرد تلاش می کند و فرد دیگری نتیجه اش را می بیند، انرژی و توانش کاهش می یابد. من می توانم در موقعیت هایی به آن ها کمک کنم. برای مثال همین که در هر شرایطی نشان دهم از کارم پشیمان نیستم، همین به آن ها نشان می دهد که همه چیز پول و مادیات نیست. ولی نهایتاً خیلی نمی توان اثرگذار بود. فقط هرکسی می تواند کمک کند که فرد تصمیم درستی در زندگی بگیرد.

بهترین سفری که تاکنون داشتید؟

سفر به خانه ی خدا در ماه رمضان در سال ۱۳۷۶، بهترین سفرم بود.

خطر انگیز ترین سفرتان؟

خطر انگیز ترین سفر، سفر به نروژ بود که مریض شدم و از پرواز جا ماندم و خیلی از مشکلات دیگری که برایم در این سفر پیش آمد.

اگر یک نفر یک بار فرصت سفر داشته باشد، کجا را پیشنهاد می کنید؟

برنامه ریزی توریسم در سطح ملی و منطقه ای؛ با همکاری
دکتر بهرام رنجبریان؛ جهاد دانشگاهی؛ اصفهان ۱۳۷۹

ویرایش کتاب:

- ۱- اقتصاد آموزش، مترجم دکتر مصطفی عمادزاده، ناشر جهاد دانشگاهی اصفهان
- ۲- ایدئولوژی و روابط بین الملل، مؤلف دکتر علی صادقی، ناشر قومس
- ۳- بازاریابی و مدیریت بازار، مؤلف دکتر بهرام رنجبریان، ناشر مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی
- ۴- آزادی و تاریخ، مؤلف دکتر علی صادقی، نشر پرسش، ۱۳۸۴
- ۵- بازاریابی، مترجم بهمن فروزنده، مؤلفان فیلیپ کاتلر و آرمسترانگ، ناشر آتروپات، ۱۳۸۲

- ۵- موزه، موزه داری و موزه ها، با همکاری خانم ها بهاره حاجیها و مریم خیامباشی؛ اصفهان؛ انتشارات چهارباغ؛ ۱۳۹۱
- ۶- مدیریت رویدادهای گردشگری؛ با همکاری دکتر بهرام رنجبریان؛ در دست تالیف
- ۷- فن راهنمایی گشت؛ با همکاری ارسلان بلالی؛ اصفهان؛ انتشارات چهارباغ؛ ۱۳۹۰
- ۸- ارزیابی طرح های اقتصادی؛ با همکاری دکتر مژگان معلمی؛ تهران؛ انتشارات دانشگاه پیام نور؛ ۱۳۸۹
- ۹- ارزیابی طرح های گردشگری، در دست تالیف
- ۱۰- هنر و معماری ایران در آئینه گردشگری؛ با همکاری خانم شادی فروغی؛ اصفهان؛ انتشارات چهارباغ؛ مرداد ۱۳۹۰
- ۱۱- شناخت روحیات ملل؛ با همکاری خانم زهرا کاظمی؛ اصفهان؛ انتشارات چهارباغ؛ ۱۳۹۰

ترجمه کتاب

هر انسانی، با سرنوشتی خاص به دنیا پا می نهد،

باید وظیفه ای را به انجام برساند،

پیامی را برساند،

کاری را به پایان برد.

نه!

آمدنت تصادفی نیست،

آمدنت مقصودی به دنبال دارد،

هدفی فرا راه توست!

کل را اراده بر این است که،

کاری را با دستان تو به جایی برساند!

آفریننده باش!

این که اکنون چه می کنی مهم نیست،

از بسیاری از کارها گریزی نیست،

اما هر کاری را با آفرینندگی، با دل و جان پیش ببر!

آن گاه، کار تو خود نیایش خواهد بود. برگرفته از کتاب "لطفا گوسفند نباشید"

یک تجربه، در خمینی شهر، با خانه سرتیپ...

سرتیپ محمد حسین خان امینی سده‌ی فرماندهی ظل السلطان حاکم وقت اصفهان در زمان ناصر الدین شاه بود. وی در سال ۱۲۸۰ ه.ق متولد و در سال ۱۳۴۵ ه.ق وفات یافت. سرتیپ سده‌ی یکی از فرماندهان قشون ظل السلطان حاکم وقت اصفهان در دوره قاجار بود که از او در تاریخ ایران به نیکی یاد شده. وی در دوران انقلاب مشروطیت، سال‌های جنگ جهانی اول، هرج و مرج، قحطی و بیماری با اقتدار کامل به پشتیبانی از مردم پرداخت و به امنیت بخش عظیمی از اصفهان همت گماشت.

در سال ۱۳۱۵ ه.ق یعنی زمانی که ظل السلطان حاکم وقت قصد عزیمت به خمینی شهر را داشت، سرتیپ از او فرجه‌ای ۲ ساله خواست تا خانه‌ای در خور شخصیت او بنا کند. خانه از خشت و آجر ساخته شده و دارای تزئینات چشم‌نواز است. تزئیناتی چون گچبری، منبت کاری، آینه کاری، پارچه‌های سقفی و پنجره‌هایی با شیشه‌های رنگی و ستون‌هایی که بر پایه‌های سنگی قرار گرفته، حجاری‌های ظریف و زیبایی سنگ‌ها هم در میان بنا خودنمایی می‌کند.

شکل بیرونی بنا شباهت انکار ناپذیری با باغ ارم شیراز دارد.

بعد از ورود از درب اصلی به هشتی زیبایی وارد میشویم.

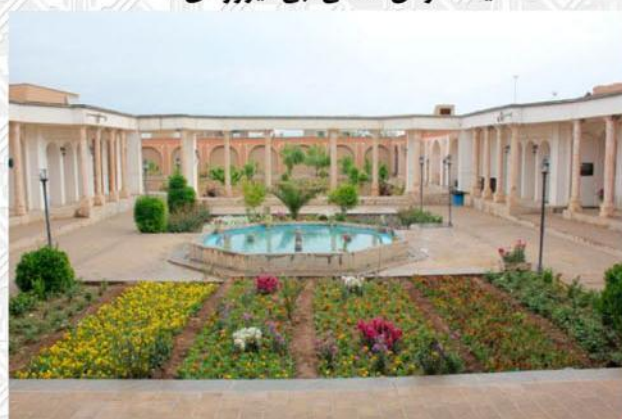
بعد از گذر از آن یک حیاط زیبا را مشاهده می‌کنیم، حیاطی با یک حوض سنگی آبی فیروزه‌ای...

بخش دیگر، بخش تابستان‌نشین است که دارای اتاق‌های سه دری و پنج دری و ظرفشویخانه است. قسمت حوضخانه یا دیوان‌خانه در این بخش قرار دارد که مکانی بوده که رعایا برای حل مشکلات به خدمت سرتیپ یا شاهزادگان قاجار می‌رسیدند.

قسمت سوم، بخش زمستان‌نشین است که دارای اتاق‌های سه دری و پنج دری، به طور قرینه روبروی بخش تابستان‌نشین، در آن سوی حیاط مرکزی واقع است. اتاقی با نام نارنجستان در این قسمت قرار دارد که در آن زمان درختان نارنج در آن کشت میشده و چون گلخانه‌ای زیبا محل پذیرایی از میهمانان مهم

خانه به سه بخش اصلی تقسیم میشود: تالار شاه‌نشین که دارای ۲ اتاق در طرفین است و در شمال خانه قرار گرفته: همه دارای تزئینات، آینه‌کاری و نقاشی و گچبری است. سقف آن منقوش به پارچه‌هایی است که از روسیه وارد شده است. در بالای قسمت شاه‌نشین برج نگهبانی قرار دارد.

نقاط قوت:

این خانه تاریخی به خاطر قدمت، نوع ساخت و تزئینات به کار رفته بسیار جذاب است، به طوری که به وضوح میتوان رضایت گردشگران و بازدید کنندگان را پس از بازدید از مجموعه مشاهده کرد. به خاطر آرامش شهر، خلوت بودن آن و نزدیکی شهر به اصفهان، بازدید کنندگان زیادی به این محل آمده و از آن بازدید میکنند.

نقاط ضعف:

ضعف تبلیغات و بازاریابی در این بنا، موجب کاهش بازدید گردشگر از این مکان شده است و به همین دلیل مردم از وجود چنین خانه تاریخی با این قدمت بی اطلاع می باشند. در نتیجه بخش عمده بازدید فقط در تعطیلات نوروز انجام میشود.

بوده است. اما هم اکنون به دلیل مشکلاتی که برای ساختمان ایجاد می کرده در ابعاد کوچکتر موجود است.

جنوب خانه میدان اسب دوانی قرار دارد که هم اکنون باغ موزه میوه های خمینی شهر است. هم چنین دور تا دور میدان طاق نماهایی وجود دارد که آبخور اسبها بوده است. در پشت خانه اصطبل واقع است و در سوی دیگر حمام قرار دارد. در مجموع مساحت خانه به ۳۸۰۰ متر میرسد. از سرتیپ ۴ فرزند به جای ماند که همه ارثیه ی خود را برای بازسازی خانه به رایگان بخشیده و هم چنین یادگاری ها و هدایا و بقیه وسایل از آن زمان هم اکنون به صورت نمایش در موزه، در اتاق های خانه نگهداری می شود.

گردشگری و کارآفرینی

برای بسیاری از کشورها به ویژه کشورهای توسعه یافته گردشگری یکی از بخش‌های بسیار مهم اقتصادی می‌باشد و از دیدگاه اشتغال، گردشگری بلافاصله پس از صنایع سنگین قرار دارد. به همین منظور گردشگری و کارآفرینی مورد توجه متخصصان این صنعت قرار گرفته است.

زیربنای صنعت گردشگری، آثار تاریخی، طبیعت مناسب و فرهنگ غنی می‌باشد که کشورمان در حد بی نظیری از پتانسیل‌های فوق برخوردار است و به همین دلیل بنا بر نظر کارشناسان جزو ده کشور نخست دارنده جذابیت‌های جهانگردی هستیم و در عین حال از لحاظ تعداد گردشگرانی که سالانه وارد سرزمینمان می‌شوند حتی بین هشتاد کشور اولیه که اسمشان در جدول

آمارهای مربوطه مندرج است، نمی‌باشیم برای درک عمق فاجعه بهتر است توجهی داشته باشیم به درآمد گردشگری برخی کشورها در سال ۲۰۱۲.

آمریکا ۱۱۶ میلیارد دلار، اسپانیا ۶۰ میلیارد دلار، فرانسه ۵۴ میلیارد دلار، چین ۴۹ میلیارد دلار، ایتالیا ۴۳ میلیارد دلار، آلمان ۳۹ میلیارد دلار، انگلیس ۳۶ میلیارد دلار و ترکیه ۲۳ میلیارد دلار. این در حالیست که در همین سال تعداد گردشگران در ایران تنها در حدود یک میلیون نفر و درآمد حاصل از آن‌ها تنها در حدود دو میلیارد دلار بوده است [1].

بنابر نظر کارشناسان متوسط درآمد نفت ایران در بیست سال گذشته بین ۲۰ تا ۷۰ میلیارد دلار بوده است [2]. در حالیکه اگر ما بتوانیم با برنامه‌ریزی دقیق آمار گردشگران را افزایش دهیم و به عنوان مثال هر ساله ۱۲ میلیون [3] گردشگر را بپذیریم در شرایطی که هر توریست از ۲ تا ۵ هزار دلار ارز به ایران وارد کند [4]، با احتساب قیمت متوسط هر بشکه نفت در حدود ۱۰۰ دلار [5] می‌توانیم بگوییم از هر گردشگر معادل ۲۰ تا ۵۰ بشکه نفت می‌توانیم درآمد ارزی دریافت کنیم و آنگاه درآمد این صنعت می‌تواند جانشین درآمد نفت شود^۱.

به طور کلی آثار اقتصادی بهبود و گسترش صنعت گردشگری را می‌توان به شرح زیر دسته بندی کرد:

- ۱- ارزآوری
- ۲- افزایش نرخ اشتغال
- ۳- افزایش صادرات پنهان
- ۴- گردشگری به عنوان درآمد ملی

به برکت گردشگری فرصت‌های شغلی در زمینه‌های گوناگونی ایجاد می‌شود، که شرح برخی از آنها را در جدول زیر مشاهده می‌کنید:

ردیف	حوزه ی عمل	انواع اشتغال
۱	اقامت و بیتوته	هتل، متل، محل چادر، چادر، مکان استراحت و خوردن غذا و ...
۲	حمل و نقل	خطوط هوایی، ترن مسافری، اتوبوسرانی، تاکسی، اتومبیل کرایه‌ای، تعمیر و نگهداری و ...
۳	تغذیه و اغذیه فروشی‌ها	رستوران، قهوه خانه، سلف سرویس، ساندویچی، آبمیوه و بستنی فروشی، سوپر مواد غذایی و ...
۴	نقاط جذاب توریستی	موزه‌ها، آثار باستانی، باغ نباتات، باغ وحش، آکواریوم، استفاده از آبها (آب تنی، آب درمانی، اسکی روی آب، گردش و تفریح در سواحل) میراث فرهنگی و ...
۵	برخی از فعالیتهای جانبی	ماهیگیری، شکار، پاتیناژ، قایقرانی، تئاتر، سیرک، شعبده بازی، شهربازی‌ها و ...

^۱ نحوه محاسبه: درآمد گردشگری برابر با حاصلضرب ۱۲ میلیون گردشگر خارجی در میزان درآمد ارزی ۲ تا ۵ هزار دلار به ازای هر نفر (که معادل ۲۰ تا ۵۰ بشکه نفت به قیمت متوسط هر بشکه ۱۰۰ دلار می‌باشد) معادل با حدود درآمدهای نفتی ایران خواهد شد.

ردیف	حوزه ی عمل	انواع اشتغال
۶	دفاتر فروش بلیت	دفاتر فروش و ارائه انواع امکانات به گردشگر، سازمان های تبلیغاتی و چاپخانه ها
۷	محصولات بومی	صنایع دستی و سوغات
۸	خدمات حمایتی	الف: بخش دولتی: بازاریابی، برنامه ریزی، سیاست گذاری، تنظیم بازار، گردشگری و آموزش ب: بخش خصوصی: مشاوره، ارائه امکانات و تسهیلات در طول سفر، مراکز مالی، برنامه ریزی، بازاریابی و آموزش

لازم به ذکر است که برای برنامه ریزی و بهبود اوضاع گردشگری و نیز اشتغال زایی و کارآفرینی در این صنعت باید شناخت و آگاهی افراد جامعه نسبت به گردشگر و گردشگری و سایر خدمات وابسته به آن افزایش یابد.

به عنوان مثال با توجه به هدف از سیر و سفر، انواع گردشگرها را می توان دسته بندی نمود؛ چرا که اطلاع از علت سفر به سیاستگذار و برنامه ریز، در طرح های توسعه ی اقتصاد گردشگری کمک قابل توجهی می کند. به این ترتیب با توجه به اهداف سفر، گردشگرها را می توان به انواع زیر طبقه بندی کرد:

۱- گردشگر استراحت و سلامتی: داشتن روزهای شاد و گذراندن اوقات به تفریح و استراحت و نیز استفاده از آب های معدنی و شفابخش و تنفس در هوای پاک و باطراوت و دور از آلودگی های هوایی و صوتی، هدف اصلی گردشگران استراحت و سلامتی محسوب می شود.
۲- گردشگر فرهنگی: شناخت تمدن های باستانی، تحقیق و یا دیدن آثار باقی مانده از گذشتگان و اشیاء قدیمی در موزه ها و نیز شرکت در کنگره ها و کنفرانس های علمی و حتی شرکت در انواع جشن ها، اوپراها، تئاتر، کنسرت، نمایشگاه هنری و... جزء اهداف گردشگران فرهنگی به حساب می آید.

۳- گردشگر مذهبی: مسافرت هایی که به خاطر زیارت اماکن مقدس انجام می شود...

۴- گردشگر روابط و همبستگی های اجتماعی: ضرورت دیدار فامیل و سایر دوستان در نقاط دیگر که ناشی از همبستگی های خانوادگی است.

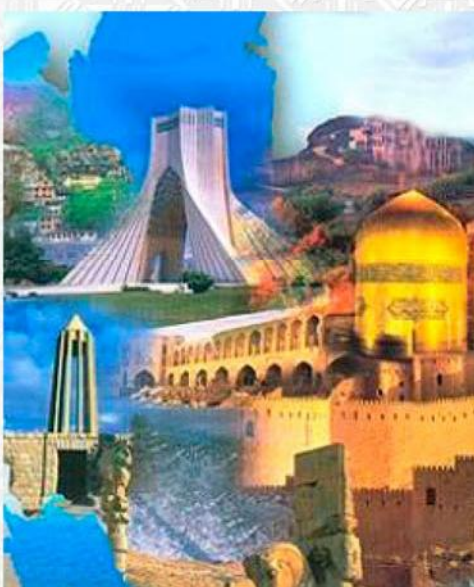
۵- گردشگر ورزشی: سیروسایاحت هایی که جهت شرکت در مسابقات ورزشی و یا تماشا آن انجام می پذیرد.

۶- گردشگر اقتصادی و تجاری: مسافرت هایی که در ارتباط با فعالیتهای شغلی، کاری انجام می شود و در مفهوم وسیعتر کارمندان، تجار و سایر شاغلین که برای پیشبرد اهداف شغلی خود، به مسافرت می پردازند.

۷- گردشگر سیاسی: روابط و همبستگی های سیاسی یک و یا چند جانبه بین دولت ها: برگزاری همایش ها و کنفرانس ها، تجمع های سیاسی، مجالس قانونگذاری، دیگر تشکلهای دولتی و ... همه باعث جابه جایی ها و سیرو سفرهایی می شوند که جزء گردشگری سیاسی محسوب می شود.

۸- گردشگر آزادی: سیروسفرهایی که صرفاً برای رهایی از محدودیت ها و قید و بندهای ناشی از شرایط مذهبی، سیاسی و یا اقتصادی صورت می گیرد.

با توجه به عوامل گفته شده و نگاهی عمیق تر و تخصصی تر به صنعت گردشگری می توان فرصت های شغلی و اشتغالات جدید سودآوری را ایجاد کرد. به عنوان

مثال ساخت رستوران ها یا مینی سوئیت های سیار که با هر ماشینی قابل حمل می باشند، راه اندازی کشتی های تفریحی که انواع سرگرمی ها، صیدماهی و ... را دارا می باشد و یا راه اندازی تورهای گردشگری یک روزه برای بازدید از محیط های طبیعی و میراث فرهنگی، تورهای ماجراجویانه، گشت های کویری و بیابانی (مانند کویرنوردی از کاشان تا یزد) جنگل نوردی، کوهپیمایی و کوهنوردی، روستاگردی، تورهای دوچرخه سواری، طبیعت گردی و سایر برنامه های گردشگری با اهداف ویژه، باستان شناسی، ستاره شناسی و نجوم، آشنایی با هنرها و صنایع دستی، تورهای ورزشی، شکار، صیادی و ...

در صنعت گردشگری نباید گردشگر داخلی را از یاد برد و همه ی توجه و انرژی را صرف گردشگر خارجی کرد، بعنوان مثال برای گردشگر مذهبی می توان مسیر زیارت از امامزاده و مقبره های معروف شهر (و اطراف شهر) را برنامه ریزی کرد. (در اصفهان بازدید از مجموعه ی

تخت فولاد، و آرامگاه چند تن از پیامبران، بزرگان و امامزاده های پراکنده در شهر چون: امامزاده احمد، اسماعیل، حمزه، دوفلان، زینبیه، شاهزید، درب امام، شاه رضا و مقبره هایی چون مجلسی، شفتی، صمصام و ... که می تواند در یک تور دو روزه با گذراندن شب در شاه رضا، برگزار شود).

برای گردشگر فرهنگی چه داخلی و چه خارجی می توان اجرای برنامه های سنتی چون: شاهنامه خوانی، اجرای موسیقی سنتی با سازهای سنتی (مثل کمانچه دف، نی، تار و سه تار)، زورخانه و مراسم مرتبط با آن، رقص ها و سازهای محلی (مثلاً چوب بازی، رقص چاقو) همراه با غذای سنتی و فضای کاملاً سنتی را برنامه ریزی کرد؛ همچنین مجموعه ای که در آن گردشگر بتواند با شیوه و مراحل ساخت انواع صنایع دستی آشنا شود، راه اندازی نمود و امکان آموزش فشرده به گردشگران علاقمند مهیا کرد. (مثلاً به راحتی ابزار و مواد در اختیار آنان قرار گیرد تا خودشان کار در حوزه صنایع دستی را شخصا تجربه نمایند).

برای گردشگر علمی چه داخلی و چه خارجی می توان به بررسی و طبقه بندی گونه های جانوری و گیاهی، محیط های حفاظت شده پرداخت و باهمانگی مسئولان حفاظت محیط زیست پذیرای گردشگران علاقمند به دیدار از این مناطق شد و گونه های جانوری و گیاهی و حتی مسائل زمین شناسی منطقه را تشریح نمود.

برای گردشگر استراحت و سلامتی نیز می توان چند روستای نزدیک به هم و زیبا با امکانات رفاهی و تفریحی هم برای بزرگسالان و هم برای کودکان، برای مثال اجرای موسیقی محلی بطور زنده، اسب سواری و ... همراه با غذاهای محلی در نظر گرفت و به برگزاری تور یک یا دو روزه برای آن پرداخت.

همه این مثال ها و صدها مثال دیگر حکایت از این دارد که در عرصه ی گردشگری امکان بروز خلاقیت و ارائه خدمات و محصولات جدید و در یک کلام امکان طراحی فرایندهای کارآفرینانه به صورت نامحدود وجود دارد. از طرف دیگر وجود گروه های آموزشی نظیر تاریخ، جغرافیا، زیست شناسی، زمین شناسی و دانشجویان سرشار از ایده های نو می توانند ظرفیت های مناسبی جهت راه اندازی مراکز مرتبط با کارآفرینی در زمینه توریسم یا گردشگری در دانشگاه ایجاد نمایند.

گردآورنده: زهرا خلیلی

فهرست منابع و مراجع:

۱- "2012 Tourism Highlights". UNWTO. June 2012. Retrieved 17 June 2012

۲- «درآمد نفتی ایران چند میلیارد دلار است؟». تابناک - ۲۸ تیر ۱۳۹۰ - بازیابی شده در ۲۷ بهمن ۱۳۹۰

۳- صنعت گردشگری، بهترین جایگزین درآمد نفتی - ویژه نامه نقش نو - پنجشنبه ۳۰ آذرماه ۹۱

۴- منوچهر جهانیان، درآمد گردشگری ایران از هر میهمان اجلاس، پایگاه خبری آفتاب، ۰۷ شهریور ۱۳۹۱، کد خبر: ۱۶۹۲۳۶

۵- www.oil-price.net/archive

معرفی کتاب

مدیریت گردشگری فرهنگی

نویسنده: پریسیلا بونی فیس

ترجمه: دکتر محمود عبد الله زاده

ناشر: دفتر پژوهش های فرهنگی

هدف این کتاب بیان و توضیح مسائل و موضوع های مربوط به مدیریت گردشگری فرهنگی با کیفیت برای دستیابی به بازدیدهای شادی بخش از میراث فرهنگی است.

متن این کتاب طوری تنظیم شده است که موضوع با در نظر گرفتن موقعیت گردشگری فرهنگی در کل ارائه می شود. سپس، عناصر اصلی تولید گردشگری فرهنگی بررسی می شوند، به دنبال آن تحلیلی از نیازهای بخش ها و اهداف گردشگری فرهنگی و این که چگونه می توان آن ها را تامین کرد می آید، و پس از آن یک نتیجه گیری وجود دارد.

در پایان هر فصلی دو بخش اضافی وجود دارد: یکی موضوع‌ها و پرسش‌های اصلی فصل را مطرح، و دیگری منابع بیش‌تری را برای مطالعه معرفی می‌کند.

فرهنگ و زندگی روزمره

نویسنده: اندی بنت

ترجمه: لیلا جوافشانی - حسن چاوشیان

ناشر: اختران

«فرهنگ و زندگی روزمره» مرور جامعی از مدل‌های نظری، مسائل و پیچیدگی‌های فعالیت‌های فرهنگی معاصر به دست می‌دهد. بنت ابتدا مدل‌های نظری اصلی در مطالعه‌ی کرد و کارهای فرهنگی کنونی را جمع بندی می‌کند و این مدل‌ها را در متن محیط‌های زندگی روزمره جای می‌دهد. برای این کار مطالعه‌ی منظمی درباره‌ی چگونگی تغییر تفکر آکادمیک در زمینه‌ی فرهنگ توده‌ای، از تعابیر انتقادی نظریه پردازان قدیمی‌تر فرهنگ توده‌ای تا منتقدان رادیکال و پست مدرنیست تعابیر فرهنگ توده‌ای و سپس مفهوم «چرخش فرهنگی»، انجام می‌دهد که نشان می‌دهد هویت‌های اجتماعی گوناگون چگونه به صورت فرهنگی برساخته می‌شوند.

سپس فصل‌هایی با مضامین مشخص در پی می‌آید که جنبه‌های خاص فرهنگ مدرن اخیر را در بر می‌گیرند، جنبه‌هایی همچون رسانه‌ها، موسیقی، مد، گردشگری و جنبش‌ها و ایدئولوژی‌های ضد فرهنگی. در هر مورد مرور کتاب‌های زیادی عرضه می‌شود و اهمیت نظری و تجربی آن برای درک ما از رابطه‌ی میان فرهنگ و زندگی روزمره در جامعه‌ی معاصر تبیین می‌شود. این کتاب سلیس، روشن و آکنده از مثال‌های متعدد، متن فوق العاده‌ای برای تدریس و تحقیق در جامعه‌شناسی فرهنگ و مطالعات فرهنگی است.

رفتار غیر کلامی در روابط میان فردی

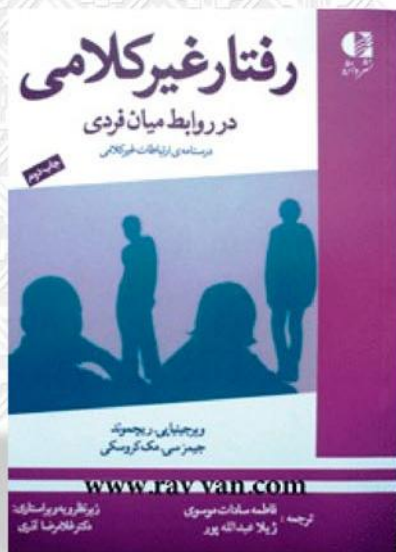
نویسندگان: میرجینیایی، ریچموند - جیمز سی. مک کروسکی

ترجمه: فاطمه سادات موسوی - ژيلا عبدالله پور

ناشر: دانژه

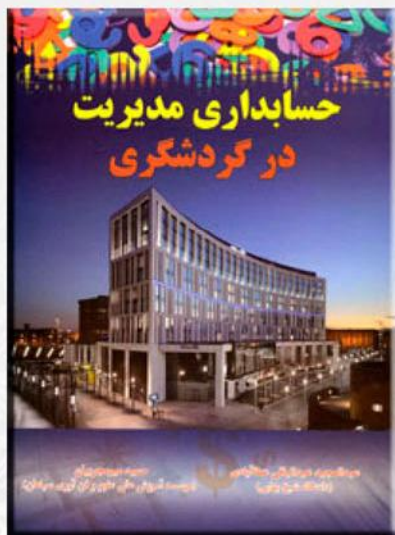
این کتاب یکی از رایج‌ترین و معروف‌ترین حوزه‌های "علم ارتباطات"، یعنی ارتباطات غیر کلامی را به معرفی، تشریح و تبیین می‌گذارد. در دنیای شگفت انگیز و پر رمز و راز ارتباطات انسانی، هر فردی به عنوان عضوی از جامعه، مشحون کنش‌ها و واکنش‌های غیر کلامی فراوان است و اگر به دقت به آن بنگریم متوجه اثرات بسیار پر قدرت نشانه‌ها، علائم، حرکات و رفتارهای میان فردی می‌شویم که نه تنها جالب است بلکه ما را به گستره‌ی وسیعی از پیام‌های خاموش و بی‌صدا میان انسان‌ها رهنمون می‌سازد.

نویسندگان این درسنامه‌ی تحلیلی که خود از استادان و متخصصان این حوزه‌ی

ارتباطی به شمار می‌روند ما را به سفری آموزشی در جهان رفتارهای غیر کلامی در روابط میان فردی دعوت می‌کنند و با ارائه‌ی اسناد و پژوهش‌های کمی و کیفی بر قوام و استحکام نظریه و تحقیق در این حوزه می‌افزایند. مطالعه‌ی این کتاب و آموزش آن را به همگان به ویژه صاحب نظران، ارتباط پژوهان، اساتید و دانشجویان علوم ارتباطات اجتماعی پیشنهاد می‌کنیم.

حسابداری مدیریت در گردشگری

نویسنده: عبدالمجید عبدالباقی عطاآبادی - حمید میرمجربیان

ناشر: چهارباغ

عناوین اصلی در این اثر عبارتند از:

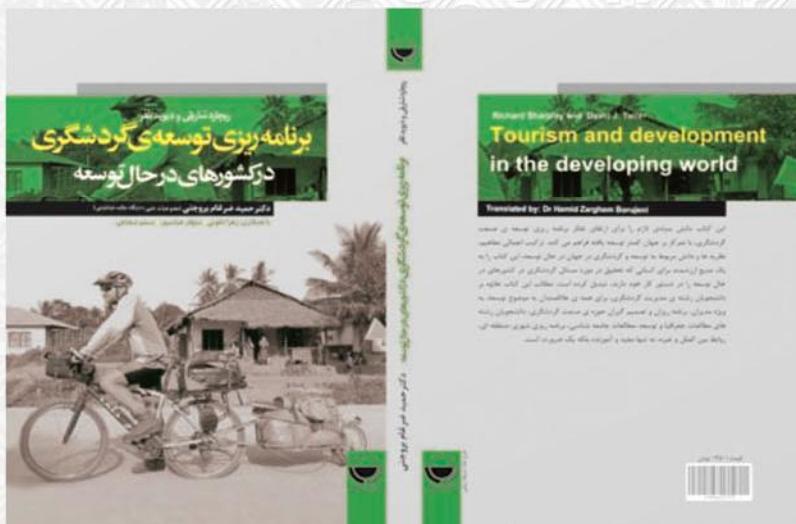
مفاهیم حسابداری بهای تمام شده، مدیریت بهای تمام شده و هزینه‌یابی، تجزیه و تحلیل گزارشهای مالی، تجزیه و تحلیل نسبتهای مالی، روش قیمت گذاری از پایین به بالا، رویکرد بهای تمام شده.

برنامه‌ریزی توسعه‌ی گردشگری در کشورهای در حال توسعه

نویسندگان: ریچارد شارپلی - دیوید تلفر

ترجمه: دکتر حمید ضرغام بروجنی

ناشر: مهکامه

این کتاب دانش بنیادی لازم را برای ارتقای تفکر برنامه‌ریزی توسعه‌ی صنعت گردشگری، با تمرکز بر جهان کمتر توسعه یافته فراهم می‌کند. ترکیب اجمالی مفاهیم، نظریه‌ها و دانش مربوط به توسعه و گردشگری در جهان در حال توسعه، این کتاب را به یک منبع ارزشمند برای کسانی که تحقیق در مورد مسائل گردشگری در کشورهای در حال توسعه را در دستور کار خود دارند، تبدیل کرده است. مطالب این کتاب علاوه بر دانشجویان رشته‌ی مدیریت گردشگری، برای همه‌ی علاقه‌مندان

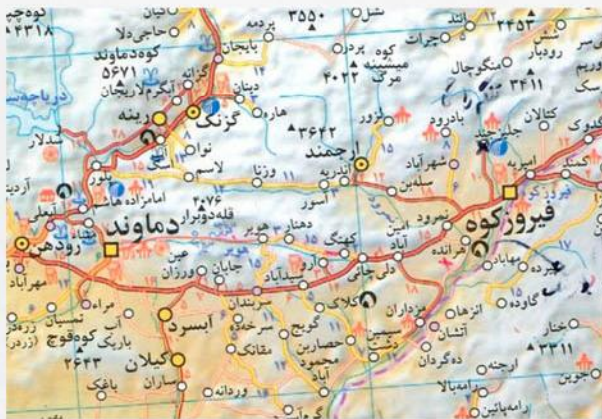
به موضوع توسعه، به ویژه مدیران، برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران حوزه‌ی صنعت گردشگری، دانشجویان رشته‌های مطالعات جغرافیا و توسعه، مطالعات جامعه‌شناسی، برنامه‌ریزی شهری - منطقه‌ای، روابط بین الملل و غیره، نه تنها مفید و آموزنده بلکه یک ضرورت است.

سفر به تنگ واشی

خسته هستید؟ خسته از زندگی شهری؟ به دنبال یک کنج خلوت می گردید؟ کنج خلوتی که یک روز خود را به آغوشش بسپارید؟ بدون اینکه خستگی سفر به تن و جان شما بماند؟ تنگه‌ی واشی بهترین انتخاب شماست.

تنگه‌ی واشی همان بهشت گمشده‌ی شماست که می‌تواند خستگی و اضطراب‌های شما را بشوید و به قطره‌های سپید و خنک آبخارش بسپارد.

تنگه‌ی واشی کجاست؟

۴ کیلومتر که از شمال روستای خوش آب و هوای "جلیزجند" فاصله می‌گیرید کوه واشی در دل چشمان شما صخره به آسمان می‌کشاند. همه‌ی ماجرا در میان تنگه‌ای طبیعی در دل این کوه می‌گذرد. تنگه‌ای که صدای عبور رودخانه‌ای، زمزمه‌ی هر روز آن است. رودخانه‌ای که نقره بر نقره می‌ریزد و از کوه‌های ساواشی سرچشمه می‌گیرد. از میان دشتی وحشی می‌گذرد و در پای تنگه‌ای گم می‌شود. تابستان فصل دلبری تنگه‌ی واشی است. سرش شلوغ می‌شود! مسافران هم ایرانی هستند هم توریست‌های خارجی. اما زمستان‌هایش آنقدر سرد است که کسی را یارای گذر از میان این رود خروشان نیست. بنا بر این تابستان تنگه‌ی واشی را از دست ندهید، تا مدت‌ها مزه‌ی آن کامتان را شیرین می‌کند. قصه‌ی تنگه‌ی واشی از جاده‌ی فیروزکوه-تهران شروع می‌شود. در ۲ کیلومتری فیروزکوه، داستان شمارا به یک جاده‌ی فرعی می‌برد. تابلویی هم برای نشان دادن مسیر وجود دارد تا شما از خط خارج نشوید. ۹ کیلومتر از این مسیر را که پشت سر بگذارید روستای جلیزجند باهمه‌ی دارو ندارهایش خود را به شما نشان می‌دهد. روستایی که در حاشیه‌ی یک دشت سرسبز با مزارع گندم، باغ‌های میوه مدت‌هاست که به آمد و شد مسافران مختلف خو گرفته است. اما روستا مقصد ما نیست.

روستا را با همه‌ی قصه‌هایش پشت سر می‌گذارید و یک پیاده‌روی برای تجربه‌ای ناب شروع می‌شود. همین که چند صخره‌ی نخست را پشت سر گذاشتید تمام هیاهوی شهر را فراموش می‌کنید. اینجا قطعه‌ای از بهشت است. دور از هرچه استرس و اضطراب زندگی شهری. تنگه‌ی واشی صخره‌ای به طول ۳۰۰ متر آسمان آبی را در دل چشمان شما نقش می‌زند. اینجا تابش آفتاب را احساس نخواهید کرد. اما همین بازی صخره و آسمان هم سفر شما را هیجان‌انگیزتر می‌کند. همین که تنگه را گام به گام با موج‌های آرام آب پشت سر می‌گذارید آبی آسمان به یکباره در چشمان شما نقش می‌بندد. تنگه به دشتی میرسد که با گل و گیاه آذین بسته شده و جویباری زیبا در پای آن‌ها می‌غلطد و می‌خرامد. اما این پایان ماجرای تنگه‌ی واشی نیست. بعد از استراحت و خوردن چیزی راه تنگه‌ی دوم را در پیش بگیرید. از تنگه‌ی اول تا تنگه‌ی دوم

۲ کیلومتر فاصله است فاصله‌ای که مرغزار و سبزه زاران زیبا آنرا پر کرده است. گاهی هم گله‌ی گوسفندی ردی شیار مانند روی تپه‌های آن می‌کشد. مواظب سگ گله‌ها باشید.

تنگه‌ی دوم جور دیگری جان شما را پالایش می‌کند. بر سینه‌ی صخره‌ها و در لابلای گیاهان و بوته‌های سبز، آبشار است که نقره بر نقره می‌ریزد و در دل دشت جاری می‌شود. در انتهای این تنگه، آبشار ساواشی، زیبا ترین سمفونی طبیعت را برای شما می‌نوازد. از سردی آب نترسید، تنی به آب دهید و خستگی را از جسم و جان بتکانید.

منبع: ماهنامه‌ی جهانگردان

(ماهنامه اجتماعی)

شماره ۳۰- مرداد ۱۳۹۱

ایرانگردی / پیکنیک خیس ص ۴۶

منابع و مراجع توریسم

www.world-tourism.org

سایت سازمان جهانی گردشگری و توریسم در این مکان قرار دارد. این سازمان بین المللی، سالانه یک چهارچوب و قواعد کلی و جهانی برای سیاست‌های توریسم و لوازم گردشگری طراحی می‌کند. اعضای این سازمان از دولت‌های کشورها و سازمان‌های حقوقی غیر دولتی تشکیل می‌شود.

www.towd.com

این سایت یک راهنمای جامع سازمان‌های دولتی و غیر دولتی گردشگری در جهان است. همچنین یک بانک اطلاعاتی قابل جستجو درباره‌ی سیاست‌های گردشگری هر کشور، امکانات، برنامه‌های کوتاه مدت و بلند مدت و... می باشد.

www.travelocity.com

مکان فوق یک مرجع استثنایی برای جهانگردان حرفه‌ای است که اطلاعات دقیقی درباره آب و هوا، حمل و نقل هوایی و ریلی، هتل‌ها، حمل و نقل داخلی شهری، تبدیل ارزهای مختلف و ... در اختیار شما قرار می دهد. کافی است درباره یک منطقه یا شهر از جهان درخواست اطلاعات کنید، با انبوهی از اخبار و اطلاعات مربوطه رو به رو خواهید شد.

www.123world.com/tourism

معرفی و لینک به سایت‌های سازمان‌های توریستی، صفحات و اخبار منابع توریسم و گردشگری، سایت‌های عمومی گردشگری، مسافرت‌ها و تورها، اطلاعات عمومی سفر و... مطالبی است که در این سایت به چشم می‌خورند. این راهنما به شما کمک می‌کند تا هر آنچه را درباره هر کشور و شهر در جهان می‌خواهید، به دست آورید.

www.twinside.org.sg/tour.htm

در این سایت با کتاب‌ها، مجلات و نشریات مربوط به مسافرت، گردشگری و کشورهای مختلف جهان آشنا می‌شوید. بخشی از سایت ارائه‌کننده مقالات مختلفی درباره ارتقا و توسعه صنعت توریسم و جهانگردی در جهان و تحلیل و ترسیم چشم‌اندازهای آتی است. بولتن روزانه اطلاعات توریستی قاره‌ها و مناطق مختلف جهان از جذابیت‌های این مکان است.

www.gazeteer.com

بانک اطلاعات مرجع کشورهای جهان

www.sci.or.ir

بانک اطلاعات گردشگری کشورهای جهان

گردشگری و توریسم ایران

www.chntourism.com

این سایت که سایت گردشگری خبرگزاری میراث فرهنگی است، امکان گشت و گذار در ایران را برای شما فراهم می‌کند. امکان دستیابی به اطلاعات صنعت گردشگری با زیر مجموعه‌های هتل‌ها، رستوران‌ها، دفاتر خدمات مسافرتی، تورهای گردشگری، مراکز تفریحی و ورزشی، مراکز تفریحی و خدمات فرودگاهی، جاذبه‌های گردشگری، بازدید مجموعه‌های زیارتی فرهنگی و تفریحی، اکوتوریسم، مناطق آزاد، نقشه گردشگری شهرها و حمل و نقل و نقشه گردشگری راه‌های ایران برایتان فراهم می‌شود.

ویژگی این سایت این است که اگر قصد سفر به یکی از مناطق ایران را داشته باشید، می‌توانید با اطلاعات و شناخت کامل نسبت به آن منطقه چمدان‌ها را ببندید و راهی سفر شوید.

www.safarmagazin.ir

مجله گردشگری و توریستی سفر

www.irantourism.org

تورهای مجازی اینترنتی در ایران

www.persis.subnet.dk

فرهنگ، هنر، تاریخ و دیدنی‌های ایران

www.rcccr.org

پژوهشکده مرمت آثار تاریخی

www.nowruz.ir

پژوهشکده مردم شناسی

www.myisfahan.com

معرفی جاذبه‌های فرهنگی و گردشگری اصفهان

www.isfahanbazar.com

معرفی بازار اصفهان

www.isfahanhandicraft.com

معرفی صنایع دستی اصفهان

منبع: سایت‌های گردشگری و توریسم-جاوید سرایی

بوم‌گردی

گاه سفر مرا می‌خواند و گاهی، من سفر را. لیکن همواره این منم به دنبال یافتن دوستان ناب، دوستانی صمیمی که در سفر شناخته می‌شوند.

سفر، آنهم از نوع بوم‌گردی آن واجد آموختنی‌های بسیار است. آموزه‌هایی که در هیچ کتابی نوشته نشده و صرفاً در سفر کردن، دیدن و تجربه کردن فرا گرفته خواهد شد. سفر به دل کویر متین‌آباد، دامنه کوه کرکس کشته و پهنای دشت کلهرود با جمعی از دانشجویان گروه جهانگردی دانشگاه شیخ‌بهای، مطمئناً دارای فرازونشیبهای جالب و شنیدنی خواهد بود که گوشه‌ای از آن را باهم مرور می‌کنیم تا بدانیم عمر لحظه‌های یادگیری و لذت باهم بودن چقدر کوتاه است.

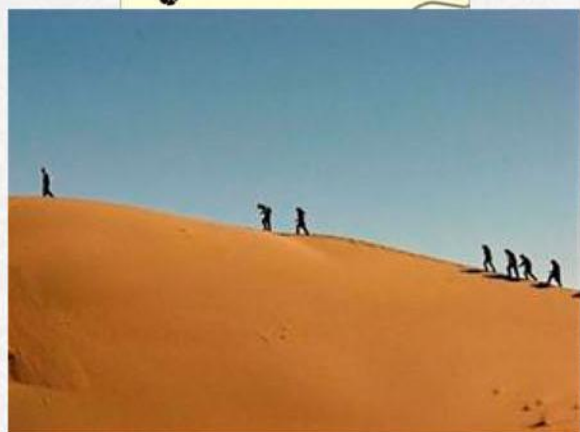
سلسله سفرهای درس طبیعت‌گردی از آخرین روز فروردین ماه با سفر به اولین اکوکمپ کویری ایران - اکوکمپ متین‌آباد - در شهرستان نطنز آغاز شد. در این بازدید که با همراهی سه نفر از مسئولین عزیز دانشگاه شیخ‌بهای صورت گرفت، در مجموع دو هدف عمده پیگیری شد.

۱. آشنایی با خصوصیات و نحوه مدیریت اکوکمپ متین

آباد به عنوان یکی از بهترین مقاصد بوم‌گردی

۲. آشنایی با جاذبه‌های بوم‌گردی مبتنی بر کویر و بیابان

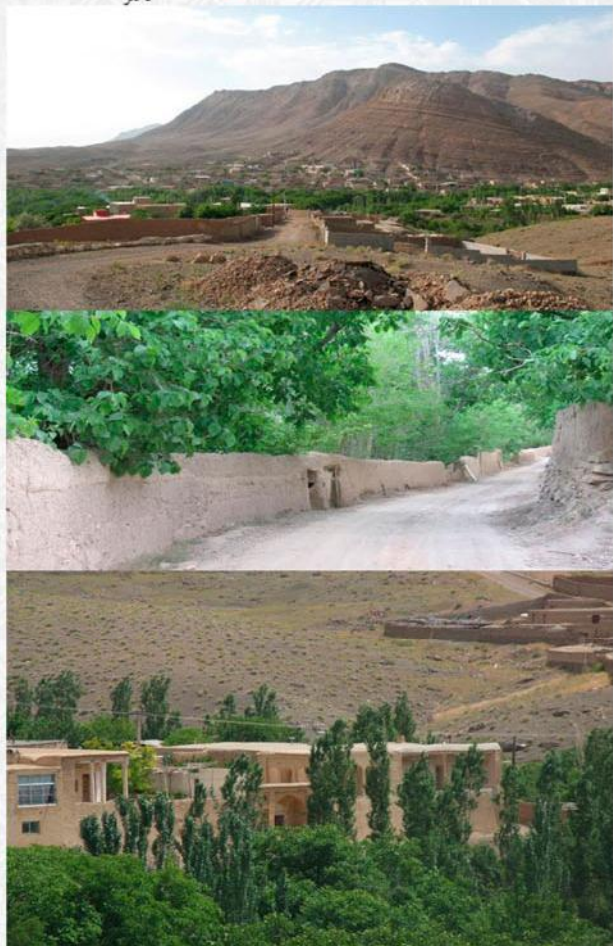
در این سفر که بطور کلی ۱۲ ساعت بطول انجامید تلاش شد تا ضمن تجربه اقلیم کویر، نکات مربوط به توسعه پایدار گردشگری در محیط‌های خشک تشریح شود. در این سفر از غذای بومی که توسط جامعه میزبان تهیه شده بود، استفاده شد. همچنین سرمایه‌گذار و مدیر مجموعه نسبت به تبیین دیدگاه‌ها، اهداف، ضوابط و دستاوردهای اکوکمپ برای دانشجویان توضیحات مفیدی ارائه کرد.

سفر دوم در اولین جمعه اردیبهشت ماه صورت گرفت. در این سفر منطقه نمونه گردشگری کشته در دامنه کوهستان کرکس مورد بازدید قرار گرفت. در این سفر تلاش شد تا مصادیق گردشگری انبوه جهت مقایسه با بوم‌گردی مورد بررسی قرار گیرد. همچنین در این سفر با انواع مصادیق و تفریحات مبتنی بر گردشگری ماجراجویانه همچون پل معلق و زیپ لاین آشنایی صورت گرفت. شایان ذکر است در راه رفت و در شهرستان شاهین شهر و میمه، قلعه تاریخی مورچه خورت مورد بازدید واقع شد که برای بسیاری از دانشجویان تجربیات زیبایی به همراه داشت.

کلهرود

آخرین سفر به روستای هدف گردشگری کلهرود و مجتمع گردشگری کوهستان کلهرود ختم گشت. در این سفر تلاش شد تا نوع سفر بوم گردی متوسط تجربه شود. از اینرو یک راهپیمایی ۳ ساعته جهت بازدید از دهانه غار کلهرود و دامنه کوهستانهای موجود برنامه ریزی شد. در این سفر که بر اثر باریدن باران هوا بسیار دلپذیر شده بود، گذر از کوچه باغهای زیبا و تجربه بلا فصل بهار جذابیت دیگری داشت. همچنین در این سفر معرفی انواع گونه‌های گیاهی و جانوری منطقه میزبان به عنوان بخشی از جاذبه‌های بوم گردی در دستور کار قرار گرفت. در این راستا گونه‌هایی همچون کنگر، کاکوتی، رزماری، جودوسر، پنیرک، ختمی وحشی و... معرفی شد.

مطمئناً هر سفری دارای چالشها و کاستیهای مخصوص به خود است. از اینرو ضمن تشکر و قدردانی از عزیزانی که مرا در این سفرها همراهی نمودند، تقاضا دارم به بزرگواری خود هر گونه کاستی را بر اینجانب ببخشایند. امید است در سفرهای بسیار دیگری بتوان طعم رفاقت ناب شما همراهان را دوباره تجربه کرد.

بدرود - م. راست قلم

انجمن های مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات

گزارش فعالیتهای انجمن کامپیوتر و فناوری اطلاعات

همایش دوروزه آشنایی با زبان های برنامه نویسی

آبان ماه ۹۱ با حضور ۶۰ نفر
در این همایش به بررسی زبانهای برنامه نویسی و پایگاه دادهها پرداخته شد و تفاوتها و شباهتهای آن بررسی شد و یک تحلیل جامع در این مورد توسط مهندس صرامی صورت گرفت.

--- دوره ۴۰ ساعته Network+

هم اکنون در حال برگزاری با حضور ۲۰ نفر
این دوره با همکاری شرکت فاسکو صورت گرفت و کماکان در حال برگزاری می باشد
و به صورت مقدماتی به آموزش مباحث اولیه شبکه می پردازد.

کارگاه دوروزه آشنایی با شبکه Cisco

اردیبهشت ۹۲ با همکاری شرکت پارسینا
هدف: آشنایی کلی با مباحث شبکه

همایش "سخت افزار حلقه گمشده صنعت و دانشگاه"

۹۱/۱۲/۱۳ با حضور ۳۰ نفر
عناوین همایش: آشنایی با دروس سخت افزار
نقش مهندس سخت افزار
زمینه ادامه تحصیل
زمینه های تخصصی

همایش "زبان شناسی رایانش و جایگاه آن در تحصیلات تکمیلی"

اردیبهشت ۹۲
آشنایی با رشته زبان شناسی رایانشی و شرایط آن در کارشناسی ارشد که توسط مهندس چلمقانی دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه صنعتی شریف ارائه شد.

همایش "یادگیری مدل های مدیریت گفتگوی ماشین و کاربرد از گفتگوهای واقعی"

سخنران: دکتر چینیایی
تاریخ ۱۳۹۱/۳/۱
آشنایی با دنیای هوش مصنوعی و موضوعهای یادگیری تقویتی و مدیریت گفتگوی ماشین و کاربرد

مسابقات ACM در سطح جهان کاملاً شناخته شده است و از بهترین ابزار برای کشف و پرورش استعداد های دانشجویان رشته های کامپیوتر و IT می باشد.

در راستای این امر انجمن علمی مهندسی کامپیوتر با حمایت های دانشگاه، فعالیتهایی را مبنی بر آشنایی هرچه بیشتر دانشجویان دانشگاه با این مسابقات و تشکیل تیم های ACM برای حضور در مسابقات کشوری و منطقه ای انجام می دهد، که آخرین فعالیت های انجام شده می توان به تشکیل کارگروه ACM، ارسال تیم به مسابقات منطقه ای غرب آسیا در پاییز ۹۱ و آماده سازی دانشجویان برای مسابقات کشوری که در اردیبهشت ۹۲ برگزار می گردد، اشاره نمود.

رباتیک شاخه ای از فناوری است که به طراحی، ساخت، عملکرد، تولید، کاربرد روباتها، سیستم های کامپیوتری برای کنترل رباتها و پردازش اطلاعات می پردازد.

خوشبختانه تیم های رباتیک دانشگاه هر ساله توانسته اند در مسابقات داخلی و خارجی خوش بدرخشند و مقام های حائز اهمیتی را بدست آورند. از آخرین فعالیت های تیم های رباتیک دانشگاه می توان به آماده سازی برای حضور در مسابقات Iran Open 2013 در شاخه های ربات مین یاب و شبیه سازی دو بعدی فوتبال اشاره نمود.

باز یافت سفر می کنند، مانیتور شما استوار بر روی میزتان باقی می ماند.

۲. SSD یا Solid State Drives

شاید تا زمانی که از SSD استفاده نکنید نتوانید به تفاوت های آن با دیسک های سخت پی ببرید. تا به حال به این موضوع دقت کرده اید که حتی با وجود ۴ هسته ۳ گیگاهرتزی و ۴ گیگابایت رم در کامپیوتر، باز هم ۱۰ یا ۲۰ ثانیه طول می کشد تا یک فایل فوتوشاپ باز شود؟ درست حدس زدید، مشکل از پردازنده و یا حافظه موقت کامپیوتر نیست، بلکه مشکل سیستم قدیمی و کند دیسک سخت، برای یافتن و خواندن فایل از روی دیسک است.

قیمت این محصول پر سرعت و برق آسا با وجود کاهش شدید در قیمت جهانی باز هم در ایران نسبتاً زیاد است. شما می توانید یک SSD با حجم ۶۴ گیگابایت را با قیمتی در حدود ۲۰۰ تا ۲۵۰ هزار تومان تهیه کنید، و مطمئن باشید این سرمایه گذاری تاثیر بزرگی بر عملکرد دستگاه شما خواهد داشت و ماه ها و سال ها می تواند بدون تغییر، سرعت خود را به رخ شما بکشد. شما می توانید ویندوز سون و برنامه های آفیس را در یک هارد SSD چهل گیگابایتی نصب کنید که کارایی کلی

۱۰ گجت برتر

هیچ چیز بدتر از این نیست که پول خودتان را برای یک گجت یا محصول صرف کنید و بعد از دو روز متوجه شوید که مدل جدید با امکاناتی خارق العاده به بازار آمده است و گجت شما دیگر ارزش فروش هم ندارد. نگران نباشید، چرا که حتی در این دوران پیشرفت و تحول، هنوز تعدادی از محصولات عمر مفید زیادی دارند و مدت ها می توانند به شما لذت استفاده را هدیه نمایند. اگر به دنبال خرید محصولاتی هستید که ماه ها برای شما مفید و لذت بخش باقی بمانند، بهتر است قبل از هرگونه اقدامی نگاهی به لیست زیر بیندازید.

۱. مانیتور

حتی اگر شما در خانه و محل کار خود از لپ تاپ استفاده می کنید، باید بدانید که داشتن یک مانیتور بزرگ اضافه بسیار مفید است. هر چه تعداد پیکسل بیشتری را در اختیار داشته باشید خلاقیت و کارکرد شما بیشتر خواهد بود و زمان کمتری را برای مالتی تسکینگ صرف می کنید. قیمت این دسته از محصولات تا قبل از صعود دلار منطقی و گاهی بسیار پایین بوده است. شما هم اکنون با مبلغی بین ۴۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان می توانید نمایشگر ۲۲ اینچی بسیار با کیفیتی بخرید و بر روی میز کار خود قرار دهید.

عمر مفید این محصولات بسیار زیاد است و در پنج سال اخیر به ندرت تحولات انقلابی در مانیتورها اتفاق افتاده است. اگر یک مانیتور IPS خوب بخرید، مطمئن باشید تا سالها می تواند به شما خدمت رسانی کند. در حالی که بقیه قطعات کامپیوتر شما به سطل آشغال و سازمانهای

می‌تواند برای مدت‌ها نیازهای چندرسانه‌ای و ارتباطی شما را تامین کند. این محصولات چرخه عمر یک ساله دارند و اگر هم اکنون یکی از آنها را خریداری کنید تا اواخر سال ۲۰۱۳ که مدل جدید آنها به بازار عرضه شود، نگرانی نخواهید داشت. و حتی بعد از آن زمان نیز این تبلت‌ها با بروزرسانی نرم‌افزار و سیستم‌عامل می‌توانند باز هم خدمات جدیدی به شما ارائه دهند. پس اگر قصد خرید تبلت ۷ اینچی ارزان قیمت دارید، درنگ نکنید چرا که مدت‌ها از آن لذت خواهید برد.

۵. آیفون ۵ و یا پرچم‌داران دیگر شرکت‌ها

شاید دیدن این محصول در لیست برای برخی ناراحت کننده باشد اما باید به این موضوع توجه داشت که اپل اولین شرکتی بوده است که در دنیای تلفن هوشمند تنها یک محصول داشته است و یک سال یکبار مدل جدید معرفی می‌کند. بعد از مدتی شرکت‌هایی مانند سامسونگ و اچ تی سی به همین روال محصولات خود را معرفی کردند و طول عمر محصولات خود را یک سال انتخاب نمودند. اما هنوز هم این شرکت‌ها وسوسه می‌شوند و گاهی محصولات پرچمدار خود را با یک محصول بهتر از چشم خریداران می‌اندازند. مثلاً شاید خریداران گلکسی اس ۳ از وجود محصول بهتری مانند نوت ۲ تا حدی ناراحت شده باشند یا طرفداران اچ تی سی از وجود One X+ آن هم چند ماه پس از مدل اصلی عصبانی شده باشند. بنابراین هنوز گزینه مطمئن یک ساله آیفون ۵ است. حمایت نرم‌افزاری چندساله شرکت اپل نیز در این تصمیم‌گیری مهم است.

دلیل بعدی این است که اپل طبق روال گذشته، هر دو سال یک بار تغییر اساسی در آیفون ارائه می‌دهد، اگر تصور می‌کنید که آیفون ۶ تحولات بزرگی نسبت به

سیستم را ۴۳ درصد سریع‌تر کرده و ۸۶ درصد اجرای بازی‌ها را بهبود می‌دهد!!!

۳. نوت بوک‌های ویندوز ۷(۱)

شاید از دیدن این گزینه تعجب کنید. اما هر تغییر بزرگی در گجت‌ها تبعات بسیاری دارد که بسیاری از آنها قابل پیش‌بینی نیست. ویندوز ۸ امکانات فراوان لمسی دارد و عملکردش به نسبت سریع‌تر است، اما تغییر انقلابی در رابط کاربری شاید به مزاج همه خوش نیاید. اگر احساس می‌کنید که ویندوز ۷ کارهای شما را به خوبی راه می‌اندازد، همین امسال نوت‌بوک مورد علاقه خود را خریداری کنید و مطمئن باشید که برای مدت‌ها این نوت‌بوک به شما در کمال قدرت خدمت‌رسانی خواهد کرد. ویندوز ۷ یکی از بهترین سیستم‌عامل‌ها در تاریخ مایکروسافت بوده است و اگر سیستم لمسی را در نظر نگیریم هیچ چیزی از ویندوز ۸ کم نخواهد داشت و از تمام نرم‌افزارهای مهم مانند آفیس ۲۰۱۳ برای مدت مدیدی پشتیبانی خواهد کرد.

۴. تبلت‌های چندرسانه‌ای ۷ اینچی

دلیل قرار گرفتن این گزینه در لیست، قیمت باورنکردنی و کارکرد بسیار خوب این تبلت‌ها است. به طور مثال نکسوس ۷ با قیمت ۱۹۹ دلار یا ۷۰۰ هزار تومان!

اگر اهل استفاده از کتابخوان الکترونیکی هستید، هم اکنون زمان بسیار مناسبی برای خرید است. محصولات جدید دو شرکت بزرگ در این زمینه یعنی آمازون و Barnes&Noble به تازگی معرفی شده اند. محصولاتی مانند Paperwhite که با قیمت ۱۱۹ دلار به نسبت کارکرد قیمت بسیار مناسبی دارد. اینکه تا چه حد می توان در نرم افزار این دستگاه ها دست برد هنوز معلوم نیست و نیاز به تحقیق بیشتری دارد. اما از دید تکنولوژیکی و قیمت باید گفت که عمر مفید این محصولات بسیار زیاد است و مدت ها می توانید از آنها لذت ببرید. البته پیشنهاد زومیت برای ایرانی ها کتابخوان های سونی است که این کمپانی نیز نسخه جدیدی با نام PRS-T2 را ارائه نموده است.

۷. پرینترها

تمام محصولات الکترونیکی و وابسته به کامپیوتر در حال پیشرفت و تحول هستند و هر روز مدل بهتری از آنها به بازار می آید. اما بعضی از این محصولات تفاوت چندانی میان مدل های قدیمی و جدیدشان وجود ندارد. پرینتر از آن دسته محصولات است. شما با خرید یک پرینتر مناسب، مطمئن باشید که برای حداقل ۵ سال از آن لذت خواهید برد. چه هدف شما پرینت عکس باشد و چه متن، در هر دو صورت تکنولوژی پرینترها به بلوغ رسیده است و کیفیت و سرعت آنها به مقدار بسیار خوبی دست یافته است. بنابراین نباید منتظر یک تغییر خارق العاده در سال های آینده بود.

آیفون ۵ خواهد داشت، احتمالاً در اشتهاب هستید. بنابراین هم اکنون بهترین زمان برای خرید آیفون ۵ است، چراکه با حمایت نرم افزاری و وسایل جانبی فراوانی که در ماه های آینده در انتظار شما است، می توانید حداقل ۲ سال از داشتن این محصول لذت ببرید. نکته دیگر اینکه بعد از سال ها اپل طراحی پورت خود را تغییر داده است و مطمئناً همانند گذشته مدت مدیدی از این استاندارد جدید پشتیبانی همه جانبه خواهد نمود. پس اگر قصد خرید لوازم جانبی محصولات اپل را دارید هم اکنون زمان مناسبی است. به طور مثال شما می توانید از یک سیستم صوتی با کیفیت که دارای پورت Lightning است سال ها لذت ببرید و نگران از دور خارج شدن آن نباشید. و یا تبدیل پورت Lightning به HDMI می تواند گزینه مناسبی باشد که سال ها در کنار محصولات جدید اپل به شما خدمت رسانی کند.

گزینه مناسب اندرویدی مدل جدید نکسوس است، چراکه احتمالاً قدرت سخت افزاری بسیار بالایی خواهد داشت و مدت ها از حمایت نرم افزاری فوری گوگل برخوردار خواهد بود. پس اگر اندروید را انتخاب می کنید بهتر است به سوی اصل مطلب یعنی نکسوس بروید. اگر هم ویندوز فون ۸ نظر شما را جلب نموده احتمالاً لومیا ۹۲۰ به دلیل کیفیت بالای ساخت و حمایت نرم افزاری شرکت های نوکیا و مایکروسافت، ماه ها و شاید سال ها برای شما مفید و قابل استفاده باشد. مورد جالب دیگر خرید لوازم جانبی است که با میکرو USB، بلوتوث ۴.۰ یا NFC هماهنگ است، به طور قطع از این به بعد تمامی موبایل های مهم و پرچمدار از این سیستم ها پشتیبانی خواهند کرد و این لوازم جانبی می تواند برای مدت ها حتی با وجود تغییر گوشی به شما خدمت رسانی کند.

۶. کتابخوان الکترونیکی

۸. صفحه کلید

محصولات در تمام طول عمر خود استفاده خواهند شد و هیچگاه کاربرد خود را از دست نخواهند داد.

۱۰. پیشنهاد ما: هدفون

اگر گوش دادن به موسیقی، دیدن فیلم یا بازی کردن برای شما مهم است در خرید یک هدفون خوب با شیم شک نکنید. این هدفون‌ها به بلوغ تکنولوژی خود رسیده‌اند و بعضاً با قیمتهای مناسب کیفیت بی‌نظیری را ارائه می‌دهند. اگر تا به حال از هدفون‌های چندهزارتومانی برای دیدن DVD و بازی استفاده می‌کردید، آن فیلم‌ها و بازی‌ها را دوباره از قفسه بیرون بکشید و دوباره ببینید. چرا که تجربه صدای با کیفیت این هدفون‌ها بسیار با نمونه‌های بی‌کیفیت متفاوت است. البته فراموش نکنید که منبع صدا نیز باید کیفیت داشته باشد. در هر حال مطمئن باشید که با یک سرمایه‌گذاری نسبتاً کم تجربه شما از سرگرمی به طور کل متحول خواهد شد.

هدفون‌های بیسیم هنوز به بلوغ نرسیده‌اند و هر شرکتی به روش خود این کار را انجام می‌دهد، اما به تازگی شرکت‌هایی مانند نوکیا و سونی هدفون‌هایی را ارائه کرده‌اند که در کنار بلوتوث از سیستم NFC نیز پشتیبانی می‌کنند، پس اگر به دنبال یک هدفون با عمر مفید طولانی‌تر هستید و بی‌سیم بودن برای شما مهم است این دو شرکت گزینه‌های مناسبی را ارائه نموده‌اند.

منبع :

www.centralclubs.com

آخرین باری که یک تغییر بزرگ در دنیای صفحه کلید رخ داده است، بر می‌گردد به سال ۱۹۹۴ که مایکروسافت به صفحه کلید ساخته خود دکمه ویندوز را اضافه نمود و تولیدکنندگان دیگر نیز این عمل را دنبال نمودند. درست است که در صفحه کلیدهای مربوط به بازی حرفه‌ای نوآوری‌های فراوانی انجام شده، اما این بازار هیچگاه سهم بزرگی را به خود اختصاص نداده چرا که نسبت قیمت و کارکرد آن همخوانی نداشته است. بازار صفحه کلید به بلوغ رسیده و شما می‌توانید هم اکنون با خرید یک صفحه کلید با کیفیت از عمر مفید چند ساله آن مطمئن باشید. اگر تایپ سریع برای شما مهم است در خرید یک صفحه کلید خوب درنگ نکنید، و مطمئن باشید که تغییر انقلابی تا سالها بعد در انتظار این محصول نیست.

۹. هارد اکسترنال

از تاریخ معرفی استاندارد USB 3.0 زمان زیادی نمی‌گذرد. بنابراین اگر به فضای بیشتری برای کارهای خود نیاز دارید در خرید هارد اکسترنال و یا فلش درایو درنگ نکنید. محصولاتی که از استاندارد USB 3.0 استفاده می‌کنند به قیمت معقولی رسیده‌اند و تا مدتها می‌توانند سرعت و فضای مورد نیاز شما را تامین کنند. این

انجمن علمی مدیریت بازرگانی - صنعتی

«اعضای رسمی»

پریا انصار - ساناز باقری - فردوس عباسپور - مریم مختاری - نفیسه قزوینی زاده - امیر مغزیان

«وظایف»

دبیر انجمن : فردوس عباس پور

کمیته اطلاع رسانی و تبلیغات : پریا انصار - ساناز باقری

کمیته برنامه ریزی و هماهنگی: امیر مغزیان

کمیته علمی و فرهنگی و آموزشی: مریم مختاری - نفیسه قزوینی زاده

«اهداف کلی»

- ایجاد زمینه‌های مناسب برای شکوفایی استعدادها، برانگیختن خلاقیت علمی دانشجویان، دانش‌آموختگان
- بهره‌گیری از توانمندی ایشان در تقویت و تحقق فضای علمی دانشگاه
- افزایش مشارکت و رقابت دانشجویان در فعالیتهای علمی جمعی و نهادینه ساختن این فعالیتها
- حمایت از فعالیتهای علمی دانشجویی و راهنمایی و هدایت دانشجویان در امر آموزش و پژوه
- تقویت و تحکیم پیوندهای نظام آموزش عالی با بخش‌های مختلف جامعه
- تعمیق دانش و بینش علمی دانشجویان با بهره‌گیری از توان علمی اعضای هیأت علمی

«گزارش کار»

انجمن علمی مدیریت با توجه تاخیر در تشکیل آن در کنار پیگیری برگزاری انتخابات این انجمن به صورت غیر رسمی پیگیر وظایف معمول انجمن از طریق گروه مدیریت بوده و بدین وسیله به اطلاع می‌رساند گروه مدیریت در جهت پیشرفت و تعالی سطح علمی دانشجویان فعالیت‌های زیر را به ثمر رسانیده است.

۱) بازدید از کارخانه نور بافت، واقع در شهر نجف آباد، شهرک صنعتی منتطریه (ویلاشهر) خیابان ۱۰۲،

برای بازدید علمی درس تولید با سرپرستی جناب آقای مهندس شهشهانی در تاریخ ۱۳۹۱/۹/۲۶

۲) برگزاری کلاس آموزش تحلیل تکنیکال ۱۳۹۰/۱۲/۱۸ - ۱۳۹۱/۴/۴

درصد حقوق شان در نسبت با گروه‌های دیگر هستند. ۶۲ درصد از کارمندان این شرکت فکر می‌کنند که اگر گاهی اوقات بتوانند از خانه کارشان را انجام بدهند قادر خواهند بود بهتر و بیشتر کار را به انجام برسانند و جلو ببرند.

کمابیش ۸۰ درصد از این کارمندان پیش از این فرم‌هایی از انعطاف‌پذیری را در محل کار فعلیشان تجربه کرده بودند و ۶۵ درصد این موضوع را تایید کردند که انعطاف‌پذیری یکی از مهم ترین عواملی است که وقتی به دنبال کار جدیدی می‌گردند برایشان واجد اهمیت است.

این برنامه‌ها نوعی حس اعتماد را بین کارمندان به وجود می‌آورد و تغییر دادن سبک زندگی را تعدیل می‌کند. در اینجا برخی از مزایای اصلی داشتن یک برنامه‌ی انعطاف‌پذیر قدرتمند در محل کار را ذکر می‌کنیم:

(۱) این برنامه ایده‌های عالی را جذب می‌کند. نداشتن یک برنامه انعطاف‌پذیر معادل است با یک هزینه فرصت عمده از دست رفته، زیرا رقبای شما از قبل چنین برنامه‌ای را لحاظ کرده‌اند. کارمندان شرکت‌هایی مثل Gen Y احتمالاً حتی حاضر نباشند با شرکت شما همکاری کنند اگر از چنین برنامه‌هایی بهره‌مند نباشید.

این برنامه همچنین از این حیث اهمیت دارد که ذکر می‌کند افراد دارای موقعیت‌های متفاوتی هستند و شاید تنها قادر باشند از راه دور کار کنند. شاید عده‌ای در کشورهای دیگر زندگی کنند و با الزامات خانوادگی و مسائل دیگری درگیر باشند.

(۲) این برنامه‌ها به نگه‌داشتن کارمندان کمک می‌کند. بنا به عملکرد مرکز تلفن شرکت Aflac، به خاطر برنامه انعطاف‌پذیری‌شان، حفظ و ابقای کارمندان از ۸۷ درصد به ۹۴ درصد افزایش یافت. در ابتدا، بانک تنسی دارای حدود ۸۰۰۰ کارمند بود و از طریق برنامه انعطاف‌پذیری محل کار، این شرکت توانست ۸۵ درصد از نیروی کار خود را حفظ کند، نیروی کاری که در غیر این صورت آنجا را ترک می‌کردند.

(۳) این برنامه روحیه کاری را افزایش می‌دهد. وقتی کارمندان کنترل بیشتری بر محیط کارشان داشته باشند، خوشحال‌تر هستند و کمتر تنش دارند. شرکت Ryan LLC یک موسسه خدمات مشاوره مالیاتی، برنامه انعطاف‌پذیری‌اش را تحت عنوان

انعطاف‌پذیری در کسب‌وکارهای کوچک چه مزایایی دارد؟

برنامه‌های انعطاف‌پذیری محل کار در اغلب شرکت‌های معتبر در حال فراگیر شدن هستند. برای نمونه، شرکت افلک «Aflac» دارای دو گزینه ذیل برای کارگران است: یک هفته کاری چهار روزه (ده ساعت در روز) و یک هفته کاری سه روزه (دوازده ساعت در روز)

شرکت «MITRE» گزینه‌های مختلفی به کارمندانش می‌دهد از جمله، یک هفته کاری کوتاه شده، ساعات منعطف و کار از راه دور (منزل). دلیل اینکه چرا این برنامه‌ها بسیار اثرگذار هستند این است که ما در یک اقتصاد جهانی زندگی می‌کنیم، جایی که کارمندان از سرتاسر دنیا برای کار و قرار گرفتن در پست‌های مختلف استخدام می‌شوند و این کارمندان خواهان محل کار هرچه گشوده‌تر و با محدودیت کمتر هستند. شرکت «Gen Y» خصوصاً به این برنامه‌ها علاقه مند است، زیرا آنها می‌خواهند روابط کاری و خانوادگی خود را تا حد ممکن در زندگی‌شان یکپارچه کنند.

نسل‌های قدیمی‌تر به نحو ساده‌تری می‌توانستند زندگی و کار را از هم جدا نگه دارند، اما امروز اغلب کارمندان ترجیح می‌دهند، ساعات بیشتری را به خانواده خود اختصاص دهند و در این راستا شرکت‌هایی چون شرکت Gen Y در تلاش‌اند تا زندگی و کار را هم پوشانی کنند و درون هم قرار دهند.

یک مطالعه آماری جدید از ۱۰۹۶ کارگر نشان می‌دهد که کارمندان شرکت Gen Y خواهان صرف نظر کردن از ۱۴

که همواره می‌خواهند در دفتر کار کنند، مشغول به کار هستند.

هر چند این نکته شاید بسیاری از رییس‌ها را شگفت زده کند، خصوصا آن دسته از رییس‌هایی که احساس می‌کنند بهره‌وری وقتی افزایش می‌یابد که شما بی‌چون و چرا در نزدیکی‌اش باشید، اما باید گفت که خلاف این روال حقیقت دارد. وقتی کارگران نزدیک هم‌دیگر نیستند، احساس می‌کنند، ضرورت دارد که در تماس و برخورد دائمی باهم باشند.

اسکات ادینگر همچنین اضافه می‌کند: «رییس‌های تیم‌های کاری مجازی، خصوصا در نحوه استفاده از تکنولوژی‌هایی چون کنفرانس ویدئویی مجازی یا اطلاع‌رسانی‌ها و هماهنگی‌هایی که از طریق ایمیل زدن صورت می‌گیرد، بسیار فهیم‌تر و آگاهانه‌تر عمل می‌کنند». سرانجام اینکه، او تصدیق می‌کند که رییس‌هایی که روش کار از راه دور و فرم‌های انعطاف‌پذیری را به کار می‌گیرند، همواره می‌کوشند به بهترین شکلی از زمان‌شان بهره‌برند و عملا نیز چنین می‌کنند.

«myRyan» بنا کرد، و با افزایش روحیه کارمندان اعتبار این برنامه تضمین شد. کارمندان می‌خواهند حس اعتماد شرکت‌ها را بابت به سرانجام رساندن کارها به دست آورند و ارزیابی کار را نتیجه محور کنند.

۴) برنامه انعطاف‌پذیری سرمایه شما را حفظ می‌کند. شرکت Cisco طی سال‌های متمادی از برنامه انعطاف‌پذیری بهره‌برد. آنها در سال ۲۰۰۳، بابت افزایش بهره‌وری کارمندان، حدود ۱۹۵ میلیون دلار اندوخته مالی به دست آوردند.

آنها پی بردند که اگر به کارمندان اجازه دهید از راه دور کار کنند، بسیار متمرکزتر هستند و وقت‌شان را به نحوی مطلوب‌تر وقف انجام وظیفه‌شان که مصالح و مقتضیات آن در دسترس است می‌کنند.

۵) با این برنامه، میزان اشتغال افزایش می‌یابد. اسکات ادینگر، در یادداشت کسب و کار «هاروارد»، توضیح می‌دهد که کارگران دورکار بسیار بیشتر از آن کسانی

منبع: نردبان کارآفرینی

www.enardeban.ir

چشمانش سرازیر شد. امیر روی دیوار با ماژیک قرمز یک قلب بزرگ کشیده بود و درون قلب نوشته بود: مادر دوست دارم! مادر در حالی که اشک می‌ریخت به آشپزخانه برگشت و یک تابلوی خالی با خود آورد و آن را دور قلب آویزان کرد. بعد از آن، مادر هر روز به آن اطلاق می‌رفت و با مهربانی به تابلو نگاه می‌کرد!

نوشته روی دیوار

مادر خسته از خرید برگشت و به زحمت زنبیل سنگین را داخل خانه کشید. پسرش دم در آشپزخانه منتظر او بود و می‌خواست کار بدی را که امیر کوچولو انجام داده، به مادرش بگوید. وقتی مادرش را دید به او گفت: "مامان! مامان! وقتی من داشتم توی حیاط بازی می‌کردم و بابا داشت با تلفن صحبت می‌کرد امیر با یه ماژیک روی دیوار اطاقی را که شما تازه رنگش کرده‌اید، خط خطی کرد!"

مادر آهی کشید و فریاد زد: "حالا امیر کجاست؟" و رفت به اطاق امیر کوچولو امیر از ترس زیر تخت‌خوابش قایم شده بود، وقتی مادر او را پیدا کرد، سر او داد کشید: "تو پسر خیلی بدی هستی" و بعد تمام ماژیک‌هایش را شکست و ریخت توی سطل آشغال، تا می‌توانست از غصه گریه کرد. ده دقیقه بعد وقتی مادر وارد اطاق پذیرایی شد، قلبش گرفت و اشک از

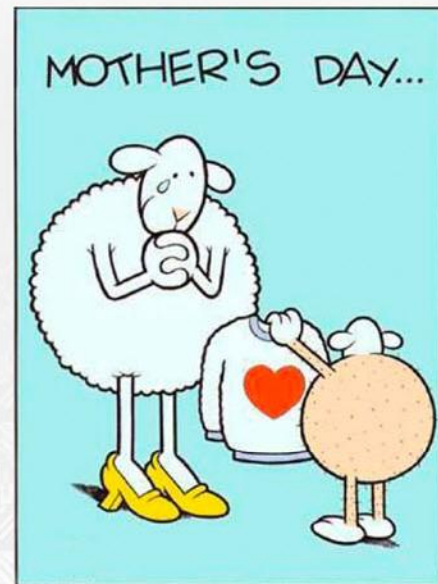

کشاورز هوشیار و دانا، در پاسخ به پرسش همکارانش گفت: "چون جریان باد، ذرات بارورکننده غلات را از یک مزرعه به مزرعه دیگر می‌برد، من بهترین بذرها را به همسایگان می‌دادم تا باد، ذرات بارورکننده نامرغوب را از مزرعه‌های آنان به زمین من نیاورد و کیفیت محصول‌های مرا خراب نکند!" همین تشخیص درست و صحیح کشاورز، توفیق کامیابی در مسابقه‌های بهترین غله را برایش به ارمغان می‌آورد. "گاهی اوقات لازم است با کمک به رقبا و ارتقاء کیفیت و سطح آنها، کاری کنیم که از تأثیرات منفی آنها در امان باشیم.

معمار بنای باور من، روزت مبارک

ای معلم توراسپاس، ای آغازی پایان، ای وجود بیکران، توراسپاس، ای والامقام، ای فراتراز کلام، توراسپاس. ای که هم چون باران بر کویر خشک اندیشه ام باریدی سپاست می‌گویم، تو را به اندازه تمام مهربانی‌هایت سپاس می‌گویم. ای نجاتبخش آدمیان از ظلمت جهل و نادانی، ای لبخندت امیدزندگی و غضبت مانع گمراهی توراسپاس می‌گویم.

این تویی که بادستان پر عطوفت گل‌های علم و ایمان رادر گلستان وجود می‌پرورانی و شهد شیرین دانش‌را به کام تشنگان میریزی. پس تو را ای معلم به وسعت نامت سپاس می‌گویم. همان نامی که چهارحرف بیشتر ندارد، اما کشیدن هر حرف و صدایش زمانی به وسعت تاریخ نیاز دارد.

آموزش

یکی از کارکنان شرکت «آی. بی. ام» اشتباه بزرگی مرتکب شد و مبلغ ده میلیون دلار به شرکت ضرر زد. این کارمند به دفتر واتسون (بنیان‌گذار شرکت «آی. بی. ام») احضار شد و پس از ورود گفت: «تصور می‌کنم باید از شرکت استعفا دهم.» تام واتسون گفت: شوخی می‌کنید ما همین الان مبلغ ده میلیون دلار بابت آموزش شما پول دادیم!!!

راز موفقیت

یکی از کشاورزان منطقه ای، همیشه در مسابقه‌ها، جایزه بهترین غله را به دست می‌آورد و به عنوان کشاورز نمونه شناخته شده بود. رقبا و همکارانش، علاقه‌مند شدند راز موفقیتش را بدانند. به همین دلیل، او را زیر نظر گرفتند و مراقب کارهایش بودند. پس از مدتی جستجو، سرانجام با نکته عجیب و جالبی روبرو شدند.

این کشاورز پس از هر نوبت کشت، بهترین بذرها را به همسایگانش می‌داد و آنان را از این نظر تأمین می‌کرد. بنابراین، همسایگان او می‌بایست برنده مسابقه‌ها می‌شدند نه خود او!

کنج‌کاویشان بیشتر شد و کوشش علاقه‌مندان به کشف این موضوع که با تعجب و تحیر نیز آمیخته شده بود، به جایی نرسید. سرانجام، تصمیم گرفتند ماجرا را از خود او بپرسند و پرده از این راز عجیب بردارند.

جامع شبیه بهایی منتظر دریافت مطالب خواندنی، انتقادات و پیشنهادات شما دوستان عزیز می باشد. از طریق این مجله می توانید نظرات خود را به گوش مسئولین دانشگاه برسانید.
راه ارتباطی با ما:

دفتر امور فرهنگی دانشگاه

jshbu@shbu.ac.ir
jshbu1392@gmail.com

Internal Magazine of
Sheikh Bahaei Uni
No.2 - May 2013

Jame' of Sheikh Bahaei

